



कार्यक्रम अंदाजपत्रक

२०२३-२०२४

गृहनिर्माण विभाग

शासकीय मुद्रणालय, कोल्हापूर

२०२३

कार्यक्रम अंदाजपत्रक

२०२३-२०२४

गृहनिर्माण विभाग

अनुक्रमणिका

	पृष्ठ क्र.
प्रस्तावना	1
कार्यक्रमनिहाय एकूण अर्थसंकल्पाची माहिती दर्शविणारा 'तक्ता अ' ..	2
मुख्य लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्पाची माहिती दर्शविणारा 'तक्ता ब' ..	7
कार्यक्रम--	
१. गृहनिर्माण योजना	9
२. महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण	11
३. मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळ	18
४. मुंबई इमारत दुरूस्ती व पुनर्रचना	30
५. धारावी पुनर्विकास प्रकल्प	40
६. महाराष्ट्र गलिच्छवस्ती (सु. नि. व. पु.) न्यायाधिकरण, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-४०० ०५१ ..	41
७. अपील अधिकारी	45
८. बृहन्मुंबई सक्षम प्राधिकारी	49
९. सक्षम प्राधिकारी भाडे नियंत्रण कायदा	53
१०. प्रधानमंत्री आवास योजना (नागरी) सर्वासाठी घरे -२०२२	58
११. झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण	59
१२. झोपडपट्ट्यांचे व्यवस्थापन	60
१३. शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादित	72
१४. मंत्रालय गृहनिर्माण विभाग (खुद्द)	73
१५. केंद्रिय स्थावर संपदा (नियमन व विकास) अधिनियम, २०१६	76
१६. विकास मंडळनिहाय प्रत्यक्ष खर्च (योजनेत्तर/योजनांतर्गत) सन २०२१-२०२२	77

प्रस्तावना

निवारा ही माणसाची मूलभूत गरज आहे. तथापि वेगाने नागरीकरण होत असलेल्या देशात निवारा ही एक आव्हानात्मक बनत आहे. महाराष्ट्र हे देशातील सर्वार्थाने झपाट्याने नागरीकरण होत असलेले राज्य आहे. देशातील नागरी भागात राहणाऱ्या लोकांचे प्रमाण सुमारे २७ टक्के आहे. तर जनगणना २००१ अहवालानुसार नागरी भागातील राहणाऱ्या लोकांचे प्रमाण ४२ टक्के होते. नागरी भागातील गृहनिर्माण हा नागरी विकासाच्या प्रक्रियेचा एक भाग आहे. त्यामुळे घरबांधणी कार्यक्रमाला विशिष्ट महत्त्व आहे. गृहनिर्माण हे केवळ विटांचे किंवा मातीची बांधकाम अशी संकल्पना नसून त्यामध्ये आवश्यक सोई सुविधा, मूलभूत सुविधा, सुलभ दळणवळण व रोजगार निर्मिती या बाबी सुध्दा अंतर्भूत आहेत.

महाराष्ट्र हे देशातील सर्वाधिक प्रगतशील राज्य आहे. गरिबांच्या निवाऱ्यासाठी आणि त्यांचे प्रश्न सोडविण्यासाठी राज्य शासनाने नेहमीच पुढाकार घेतला आहे. शहरातील झोपडपट्टीवासियांना सुरक्षित घरे तसेच मुंबई शहर क्षेत्रातील जुन्या व मोडकळीस आलेल्या उपकरप्राप्त इमारतीतील वर्षानुवर्षे राहणाऱ्या भोगवटादारांना पुनर्विकसित घरे देण्याची व त्यांचा धारणाधिकाराचा अधिकारही संरक्षित करण्याची शासनाचे धोरण आहे. राज्य शासन या सर्वसमावेशक धोरणाद्वारा गृहनिर्माण धोरणात सुधारणा आणून ग्रामीण व शहरी भागातील अल्प उत्पन्नगट, अत्यल्प उत्पन्न गटासह सर्वांना परवडणारी टिकाऊ घरे उपलब्ध करून देण्यासाठी कटीबद्ध आहे.

गृहनिर्माण धोरणाची उद्दीष्टे

१. नागरी आणि ग्रामीण भागातील सर्वसामान्य जनतेला परवडतील अशा घरांच्या निर्मितीला प्रोत्साहन देणे, अल्प उत्पन्न गटासाठी आणि आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी पुरेशा घरांची निर्मिती आणि दारिद्र्य रेषेखालील म्हणजेच गरीबातील गरीब लोकांसाठी मालकी तत्त्वावर किंवा भाडे तत्त्वावर निवारा उपलब्ध करून देणे.
२. झोपडपट्टी मुक्त शहरे करण्याच्या दृष्टीने झोपडपट्ट्यांचा विकास व पुनर्वसन समानतेने आणि वैशिष्ट्यपूर्णरितीने करणे, त्याच बरोबर गरीब लोकांच्या निवाऱ्याची व्यवस्था करणे.
३. अल्प उत्पन्न आणि दुर्बल घटकातील लोकांच्या गृहनिर्माणाच्या संबंधाने आर्थिक प्रयोजनासाठी तसेच बांधकाम व घरांची दुरुस्ती व देखभाल करणे सुलभ होण्यासाठी सार्वजनिक व खाजगी भागीदारी योजनेला प्रोत्साहन देऊन गृहनिर्माण क्षेत्रात स्पर्धा निर्माण करणे.
४. विकास नियंत्रण नियमात सुलभता आणणे आणि गृहनिर्माण प्रस्ताव मंजूर करण्याची प्रक्रिया सुलभ करणे.
५. भाडे नियंत्रण कायद्यात दुरुस्ती करून भाडे तत्त्वावरील घरांची निर्मिती करणे. दुर्बल घटकातील रहिवाशांना त्यांच्या गरजेनुसार घरांची निवड करता येईल अशी व्यवस्था करणे.
६. शहरातील जुन्या व मोडकळीस आलेल्या इमारतींच्या एकत्रित पुनर्बांधणीस किंवा नागरी नूतनीकरणास प्रोत्साहन देणे. असे करताना ऐतिहासिक/वंशार्जित वारसा लाभलेल्या इमारतींचे आणि पुरातन वस्तूचे जतन करणे.
७. प्रगत आणि नाविन्यपूर्ण तंत्रज्ञान आणि प्रशिक्षित कामगार याबाबींना प्रोत्साहन देऊन उत्कृष्ट प्रतीच्या घरांची विपूल प्रमाणात निर्मिती करणे.
८. मुंबईसारख्या विशिष्ट समस्या असलेल्या शहरांसाठी झोपडपट्ट्यांच्या व जुन्या आणि मोडकळीस आलेल्या इमारतींच्या पुनर्विकास व पुनर्बांधणीचा

कालबद्ध कार्यक्रम हाती घेणे.

गृहनिर्माण विभागाकडून व त्यांच्या अधिपत्याखालील संस्थामार्फत खाली नमूद केलेल्या योजना/कार्यक्रम राबविण्यात येतात.

१. **महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण** :- याच्यामार्फत आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक, अल्प उत्पन्न गट, मध्यम उत्पन्न गट, उच्च उत्पन्न गट व इतर गटांसाठी गृहनिर्माण योजना कार्यान्वित केल्या जातात.

२. **मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना कार्यालय** :- मुंबई शहरातील जुन्या व उपकरप्राप्त इमारतीची दुरुस्ती, पुनर्रचना व संक्रमण शिबिराचे बांधकामाबाबतचे कार्यक्रम म्हाडातर्फे तसेच मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळातर्फे राबविले जातात.

३. **झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण** :- बृहन्मुंबईतील ४० लाख झोपडपट्टीवासियांना मोफत पक्की घरे देण्याची योजना याअंतर्गत राबविली जाते.

४. **विशेष नियोजन प्राधिकरण** :- महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना अधिनियम, १९६६ मधील तरतुदीनुसार मंजूर टिकाणच्या विद्यमान जमिनीचे सर्वेक्षण/पाहणी करून सदर जमिनीचा नियोजनबद्ध विकास करणे. यासाठी चंद्रपूर शहराची निवड करण्यात आली आहे.

५. **शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादित** :- बृहन्मुंबईमध्ये ४० लाख झोपडपट्टी-वासीयांना मोफत घरे देण्यासाठी शासनाने कंपनी कायदा १९५६ नुसार शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प लिमिटेड ह्या नावाने पूर्णतः स्वतंत्र शासकीय कंपनी स्थापन करण्यात आली आहे.

६. "प्रधानमंत्री आवास योजना" अंतर्गत सर्वांसाठी घरे २०२२ :-

देशाला स्वातंत्र्य मिळून सन २०२२ पर्यंत ७५ वर्ष पूर्ण होत असून देशातील प्रत्येक कुटुंबाला जलजोडणी, शौचालयाची व्यवस्था, २४ तास वीज व पोहोचरस्ता या सुविधांसह पक्के घर असायला हवे असे विचारात घेऊन मा. पंतप्रधान महोदयांच्या "सन २०२२ पर्यंत सर्वांसाठी घरे" या संकल्पनेच्या अनुषंगाने केंद्र शासनाने नागरी भागाकरिता प्रधानमंत्री आवास योजना सुरू केली आहे.

७. **केंद्र पुरस्कृत विडी कामगार घरकूल योजना** : आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विडी कामगारांकरिता घरकूल बांधण्याची योजना केंद्र शासनाकडून राबविली जाते.

८. **राज्यस्तरीय शहरी निवास योजना** : शहरी भागातील झोपडपट्टीवासियांचे जीवनमान उंचावण्याचा एक भाग म्हणून झोपडपट्ट्यांमध्ये राहणाऱ्यासाठी जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय शहरी पुनरुत्थान अभियान मा. पंतप्रधान यांनी दिनांक ३ डिसेंबर, २००५ रोजी जाहीर केली आहे. या अंतर्गत खालील योजनांचा समावेश आहे.

(अ) शहरी गरिबांना मूलभूत सुविधा पुरविणे.

(ब) एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम.

९. धारावी पुनर्विकास प्रकल्प

धारावी या आशिया खंडातील सर्वांत मोठ्या झोपडपट्टीचा सर्वकष विकास करण्याबाबतच्या धारावी विकास कृति योजनेस शासनाने मान्यता दिली आहे. यासाठी झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेच्या निकषानुसार झोपडपट्टीवासियांचे धारावीमध्येच पुनर्वसन करण्यात येणार आहे.

तक्ता-अ STATEMENT-A

कार्यक्रमनिहाय एकूण अर्थसंकल्पाची माहिती दर्शविणारा तक्ता

Details of Total Budget Estimate

(रुपये हजारत Rs. in Thousand)

अ.क्र.	तपशील	प्रत्यक्ष खर्च, २०२१-२०२२ Actuals, 2021-22	अर्थसंकल्प, २०२२-२०२३ Budget Estimates, 2022-23	सुधारित अंदाज, २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-23	अर्थसंकल्प, २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-24	Classification
1	2	3	4	5	6	7
(१) गृहनिर्माण विभागाचा सारांश						
(१)	गृहनिर्माण योजना					(1) Summary of Housing Department
	दत्तमत	3646855	92820430	35832689	29465795	(1) Housing Scheme Voted
	भारित	313848	408998	408998	379101	Charged
	एकूण	3960703	93229428	36241687	29842896	Total
(२) तपशील						
(१)	महाराष्ट्र गृहनिर्माण मंडळाच्या कर्मचाऱ्यांच्या भ.नि.नि. वरील व्याज (२०४१०८४२)					(2) Interest on loan from PF for MAHADA Staff
	दत्तमत	Voted
	भारित	300148	315155	315155	284539	Charged
	एकूण	300148	315155	315155	284539	Total
(२)	विदर्भ गृहनिर्माण मंडळाच्या कर्मचाऱ्यांच्या भ.नि.नि. वरील व्याज (२०४१०८५१)					(2) Interest on loan from Vidarbh Housing Board Staff
	दत्तमत	Voted
	भारित	13700	14385	14385	15104	Charged
	एकूण	13700	14385	14385	15104	Total

तबला-अ STATEMENT-A

1	2	3	4	5	6	7
(३) म्हाडा प्राधिकरणाकडून घेतलेल्या ठेवीवरील व्याज (२०४११८२२)	दत्तमत भारित... 25626	.. 25626	.. 25626	(3) Interest on deposit from MAHADADA Voted Charged
एकूण	25626	25626	25626	Total
(४) एमएमआरडीएकडून घेतलेल्या ठेवीवरील व्याज (२०४११८३१)	दत्तमत भारित... 53832	.. 53832	.. 53832	(4) Interest on deposit from MMRDA Voted Charged Total
एकूण	53832	53832	53832	
(५) परिरक्षण व दुरुस्ती (२२१६०८८६)	दत्तमत भारित...	34 ..	121 ..	85 ..	127 ..	(5) Mechanic & Repair Voted Charged Total
एकूण	...	34	121	85	127	
(६) महाराष्ट्र गलिच्छ वस्ती अधिनियमाखालील न्यायाधिकरण (२२१६०६७२)	दत्तमत भारित 6434	.. 6048	.. 8183	(6) Tribunal under Maharashtra Slum (2216 0672) Area Act. Voted Charged Total
एकूण	...	2851	6434	6048	8183	
(७) अपील अधिकारी (2216 0681)	दत्तमत भारित 1999	.. 1870	.. 2142	(7) Appellate Officer Voted Charged Total
एकूण	...	906	1999	1870	2142	

तबला-अ STATEMENT-A

1	2	3	4	5	6	7
(८)	बृहन्मुंबईकरिता सक्षम प्राधिकारी	(2217 0272)				
	दत्तमत	6120	10116	9608	11187	
	भारित	
	एकूण	6120	10116	9608	11187	
(९)	भाडे नियंत्रण प्रशासन	(2070 0512)				
	दत्तमत	18856	31358	23636	31396	
	भारित	
	एकूण	18856	31358	23636	31396	
(१०)	गलिच्छ वस्त्यांचे व्यवस्थापन	(2216 1283)				
	(2216 1309)	(2216 1327)				
	दत्तमत	28770	38970	34734	42415	
	भारित	
	एकूण	28770	38970	34734	42415	
(११)	मंत्रालय (आस्थापना)	(3451 0233)				
	दत्तमत	76675	105256	99037	115384	
	भारित	
	एकूण	76675	105256	99037	115384	
(१२)	रिअल इस्टेट नियामक प्राधिकरण					
	(22163081)					
	दत्तमत	..	15	15	15	
	भारित	
	एकूण	..	15	15	15	
(१३)	रिअल इस्टेट अपिलीय न्यायाधिकरण					
	(22163099)					
	दत्तमत	..	15	15	15	
	भारित	
	एकूण...	..	15	15	15	

तक्का-अ STATEMENT-A

1	2	3	4	5	6	7
(१४) डेव संलग्न विमा योजनेतून (2235 1586) रक्कम देणे						(14) Payment against deposit link Insurance Scheme
दत्तमत	500	350	500	Voted
भारित	Charged
एकूण	500	350	500	Total
(१५) घरबांधणी अग्रीम (7610 0837)						(15) Home Building Advance
दत्तमत	2500	..	14500	14500	33900	Voted
भारित	Charged
एकूण	2500	..	14500	14500	33900	Total
(१६) मोटरवाहन खरेदी अग्रीम (7610 0846)						(16) Advance motorcar conveyance
दत्तमत	500	500	500	Voted
भारित	Charged
एकूण	500	500	500	Total
(१७) वैयक्तिक संगणक खरेदी अग्रीम (7610 1469)						(17) Advance Personal Computer
दत्तमत	200	200	200	Voted
भारित	Charged
एकूण	200	200	200	Total
(१८) नविन चंद्रपूर शहराचा विकास (2216 1102)						(18) Development of New township of Chandrapur
एकूण	650001	390001	452500	Total
(१९) विडी कामगारांना घरकुलासाठी अर्थसहाय्य						(19) Subsidy to Beedi labour for housing
राज्य हिस्सा (2216 1202)	1	1	..	
केंद्र हिस्सा (2216 2717)	
एकूण	1	1	..	Total
(२०) झोपडपट्टी भागात पायाभूत सुविधा पुरविणे (2216 0895)						(20) Housing Scheme (Infrastructure Facilities)
एकूण	273550	..	6000000	600000	1000000	Total
	273550	..	6000000	600000	1000000	Total

तक्ता-अ STATEMENT-A

अ.क्र.	तपशील	प्रत्यक्ष खर्च, २०२१-२०२२ Actuals, 2021-22	अर्थसंकल्प, २०२२-२०२३ Budget Estimates, 2022-23	सुधारित अंदाज, २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-23	अर्थसंकल्प, २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-24	Classification
1	2	3	4	5	6	7
(२१)	एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम विशेष घटक योजना (राज्य हिस्सा) (2216 2575)	(21) IHSDP (SCP)
	एकूण	Total
(२२)	झोपडपट्टी क्षेत्रफळात राहणाऱ्या अनुसूचित जातींना नागरी सुविधा पुरविणे (2216 2628)	(22) Slum Clearance works
	एकूण	Total
(२३)	शहरी गरीबांना मुलभूत सुविधा पुरविणे (सर्वसाधारण योजना) राज्य हिस्सा (2216 1425)	(23) BSUP
	केंद्र हिस्सा (2216 1452)	
	एकूण	Total
(२४)	एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम (सर्वसाधारण योजना) राज्य हिस्सा (2216 1434)	(24) IHSDP
	एकूण	Total
(२५)	सर्वांसाठी गृहनिर्माण अंमलबजावणी यंत्रणांना अनुदाने (प्र.व.आ.वो.) केंद्र हिस्सा (2216 2996) ...	2569521	9054995	9054995	10862498	(25) Housing for all (PMAY)
	राज्य हिस्सा (2216 3007)	81050000	25000000	16000000	
	एकूण	2569521	90104995	34054995	28862498	Total
(२६)	शासकीय कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण (3451 2915)	500	450	500	(26) Training for government Employees
	एकूण	..	500	450	500	Total
(२७)	ई-गव्हर्नन्स प्रकल्पाची अंमलबजावणी (3451 2746)	4500	3150	4500	(27) E-Governance Project
	एकूण	..	4500	3150	4500	Total
(२८)	वनीकरण व पर्यावरण विकास (2406 A 354)	3	3	2	(28) Afforsation and Ecoloty Development
	एकूण	..	3	3	2	Total

तक्ता-ब STATEMENT-B

मुख्य लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ ची माहिती दर्शविणारा तक्ता

Major Headwise Detail of Budget Estimate 2023-2024 (रुपये हजारत) (Rs. in Thousand)

अ.क्र.	तपशील	प्रत्यक्ष खर्च, २०२१-२०२२ Actuals, 2021-22	अर्थसंकल्प, २०२२-२०२३ Budget Estimates, 2022-23	सुधारित अंदाज, २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-23	अर्थसंकल्प, २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-24	Classification
1	2	3	4	5	6	7
(१)	२०४९-व्याज प्रदाने					(1) 2049-Interest Payment
	मागणी क्र. क्यू-१ भरित	313848	408998	408998	379101	Demand No. Q-1 Charged
	गृहनिर्माण योजना दत्तमत					Housing Scheme
	एकूण	313848	408998	408998	379101	Total
(२)	२०७०-इतर प्रशासकीय सेवा					(2) 2070-Other
	मागणी क्र. क्यू-२	18856	31358	23636	31396	Demand No. Q-2 Voted
	भाडे नियंत्रण प्रशासन					Administrative Service Rent
	दत्तमत					Control Administrative
	एकूण	18856	31358	23636	31396	Total
(३)	२२१६-गृहनिर्माण					(3) 2216-Housing
	मागणी क्र. क्यू-३					Demand No. Q-3
	गृहनिर्माण योजना	3646855	92820430	35832689	29465795	(A) Housing Scheme-Plan
	दत्तमत					Voted
	एकूण	3646855	92820430	35832689	29465795	Total
(४)	२२१७-नगरविकास					(4) 2217 Urban Development
	सक्षम प्राधिकारी कार्यालय दत्तमत	6120	10116	4608	11187	Demand No Q3
	एकूण	6120	10116	4608	11187	(A) Comp. Auth. for Eviction
(५)	२२३५-सामाजिक सुरक्षा व कल्याण क्यू-३					(5) 2235-Social Security
	दत्तमत	..	500	350	500	Welfare Q-3
	एकूण	..	500	350	500	Voted
						Total

तबलाव STATEMENT-B

2	3	4	5	6	7
(द) २४०६-वनीकरण व वन्यजीवन	..	3	3	2	(6) 2406 Forestry and wild life
एकूण	3	3	2	Total
(७) ३४५१-सचिवालय आर्थिक सेवा मागणी क्रमांक वसू-४	76675	110256	102687	120384	(7) 3451 Seceratariate eco. services Demand No. Q-4
मंत्रालय गृहनिर्माण विभाग आस्थापना दत्तमत					Mantralayas (Establishment)
एकूण ...	76675	110256	102687	120384	Voted Total
(८) ७६१०-शासकीय कर्मचारी, इत्यादिना कर्जे, मागणी क्रमांक वसू-६ दत्तमत	2500	15200	15200	34600	(8) 7610- Loans to Government Servant etc. Demand No. Q-6
एकूण ...	2500	15200	15200	34600	Voted Total

१. गृहनिर्माण योजना

महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण आपल्या अखत्यारित असलेल्या प्रादेशिक मंडळांमार्फत विविध गृहनिर्माण योजनांची अंमलबजावणी करते.

१. महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण आपल्या विभागीय मंडळाद्वारे वेगवेगळ्या गृहनिर्माण योजना राबविते. आधारभूत उत्पन्नानुसार प्राधिकरण वेगवेगळ्या गटासाठी वेगवेगळ्या योजना राबवित असते. या योजनांचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	उत्पन्न गट	सुधारीत कमाल उत्पन्न मर्यादा		अनुज्ञेय क्षेत्रफळ
		मुंबई महानगर क्षेत्र (MMR) पुणे महानगर क्षेत्र (PMRDA) नागपूर सुधार प्रण्यास (NIT) प्रदेश तसेच १० लाखांपेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्था अंतर्गत क्षेत्र	उर्वरित महाराष्ट्रातील स्थानिक स्वराज्य संस्था अंतर्गत क्षेत्र	(निव्वळ चटई क्षेत्र) Carpet Area
१)	अत्यल्प उत्पन्न गट (EWS)	रुपये ६,००,००० पर्यंत	रुपये ४,५०,००० पर्यंत	३० चौ. मी. पर्यंत
२)	अल्प उत्पन्न गट (LIG)	रुपये ९,००,००० पर्यंत	रुपये ७,५०,००० पर्यंत	६० चौ. मी. पर्यंत
३)	मध्यम उत्पन्न गट (MIG)	रुपये १२,००,००० पर्यंत	रुपये १२,००,००० पर्यंत	१६० चौ. मी. पर्यंत
४)	उच्च उत्पन्न गट (HIG)	कमाल मर्यादा नाही	कमाल मर्यादा नाही	२०० चौ. मी. पर्यंत

६. विशेष नियोजन प्राधिकरण धारावी :- धारावी येथील आस्तित्वात असलेल्या झोपडपट्टी व इतर क्षेत्राचा पूर्णपणे विकास करण्याच्या दृष्टीकोनातून महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना अधिनियम १९६६ च्या कलम ४० अन्वये महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणाची शासनाने विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून १९८७ साली नेमणूक केली होती.

सदरची विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून नियुक्ती शासन निर्णय क्रमांक टिपीबी ४३०४/३२२/सीआर-५६/०४/युडी-११, दिनांक ९ मार्च, २००५ द्वारे रद्द केली असून या क्षेत्रासाठी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण (SRA) या संस्थेची विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून नेमणूक केलेली आहे.

७. नियोजन प्राधिकरण (बृहन्मुंबई क्षेत्रविकास व प्रधानमंत्री आवास योजनेसाठी) :- नगर विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन यांनी महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणास बृहन्मुंबई क्षेत्र किंवा म्हाडाच्या अभिन्यासाकरिता तसेच राज्यामध्ये प्रधानमंत्री आवास योजने अंतर्गत म्हाडा स्वतः किंवा संयुक्त विद्यमाने राबवित असलेल्या व सार्वजनिक-खाजगी भागीदारी अंतर्गत म्हाडा सुकाणु अधिकरण असलेल्या प्रकल्पांसाठी महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम, १९६६ अन्वये नियोजन प्राधिकरण म्हणून दिनांक २३/५/१८ च्या अधिसूचनेअन्वये नेमणूक केली आहे. या अंमलात असलेल्या कायदानुसार व मंजूर प्रादेशिक योजना/विकास योजना व विकास नियंत्रण नियमावलीनुसार म्हाडातर्फे काम करण्यात येत आहे.

अद्यापपर्यंत या प्राधिकरणामार्फत मुंबई शहरातील कामांकरिता एकंदर २६७० परवानग्या देण्यात आलेल्या आहेत. तसेच प्रधानमंत्री आवास योजने अंतर्गत महाराष्ट्रातील ८७ प्रकल्पांना मंजुरी देण्यात आलेली आहे.

या प्राधिकरणामार्फत इमारत परवानगी देण्याचे काम नुकतेच ऑनलाइन प्रणालीद्वारे चालू करण्यात आलेले आहे.

बांधकाम परवानगी देताना विविध प्रकारचे शुल्क वसूल करून ते महानगरपालिका/ कामगार विभाग/नगरविकास विभाग इत्यादी संबंधित विभागास वर्ग करण्यात येते.

या विभागामध्ये अद्यापपर्यंत रुपये १६१२ कोटी इतकी रक्कम विविध शुल्कापोटी जमा झालेली आहे. सदर रक्कम महानगरपालिका, महाराष्ट्र शासन (नगरविकास विभाग), कामगार कल्याण विभाग इत्यादी विभागांना वर्ग करण्यात आलेली आहे. तसेच बांधकाम परवानगी कक्ष/प्रधानमंत्री आवास योजना येथे

सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षात रुपये १०.७४ कोटी इतकी रक्कम विविध शुल्कापोटी जमा झालेली आहे.

विशेष नियोजन प्राधिकरण नवीन चंद्रपूर

(१) महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ च्या कलम ४० अन्वये महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणाची शासनाने, विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून सुमारे १३९१.७१ हेक्टर क्षेत्रासाठी दिनांक २९ डिसेंबर, १९९८ रोजी नेमणूक केली आहे. यास अनुसरून सदर क्षेत्राचा प्रारूप विकास आराखडा शासनाने दिनांक ३० जून, १९९८ रोजी मंजूर केला होता. सदरचा विकास आराखड्यात खालील जमिनी संपादित करण्याचे ठरविण्यात आले.

१)	विकास आराखड्यातील मुख्य रस्ते	५८.९३	हेक्टर
२)	विकास केंद्रे	४६.३२	हेक्टर
३)	म्हाडा संकुल	४०.३१	हेक्टर
४)	सार्वजनिक गृहनिर्माण	५८.१८	हेक्टर
५)	हॉस्पिटल व माध्यमिक शाळा	६.०७	हेक्टर
६)	बगीचा पार्क व खेळाचे मैदान बरीयल ग्राऊंड इ.	४८.७२	हेक्टर
		एकूण	२५८.७३ हेक्टर

मार्च २०२२ अखेरपर्यंत एकूण रक्कम रुपये २७६.३९ कोटी शासनातर्फे उपलब्ध झाले आहेत या तरतूदीपैकी मुख्यत्वे जमिनीचा मोबदला, पाणीपुरवठा, आस्थापना, बाह्य विद्युतीकरण व मुख्य रस्त्यांची कामे मलनिःसारण व्यवस्था व इरई नदीवरील पुलाचे काम यांचा वरील खर्चामध्ये समावेश आहे. सदर योजनेसाठी २०२२-२३ साठी रु. ६५.०० कोटी तरतूद मंजूर करण्यात आली आहे. तसेच सन २०२२-२३ या वित्तिय वर्षासाठी रु. ४५.२५ कोटी तसेच मागील थकबाकी रु. १५८.३० कोटी असे एकूण २२३.३० कोटी इतका नियतव्यय प्रस्तावित आहे.

भू-संपादन-- सदर प्रकल्पामध्ये वर्ष मार्च, २०२१ अखेरपर्यंत खालीलप्रमाणे जमीन संपादित करण्यात आली.

१) मुख्य रस्ते-	क्षेत्र ५८.९३ हेक्टरपैकी ४६.५६ हेक्टर जमिन संपादित केली व क्षेत्र १२.३७ हेक्टर जमीन संपादनाची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.
-----------------	--

- २) विकास केंद्रे- ४६.३२ हेक्टरपैकी क्षेत्र २२.०० हेक्टर जमीन संपादित झाली आहे. व २४.३२ हेक्टर जमीन संपादनाची कार्यवाही प्रगती पथावर आहे.
- ३) सार्वजनिक गृहनिर्माण ५८.१८ हेक्टर क्षेत्रापैकी पूर्ण क्षेत्र ५८.१८ हेक्टर जमीन संपादित केली आहे.
- ४) म्हाडा संकुल ४०.३१ हेक्टरपैकी क्षेत्र ८.९७ हेक्टर जमीन संपादित केली आहे व ३१.३४ हेक्टरपैकी जमीन संपादनाची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.
- ५) हॉस्पिटल व माध्यमिक शाळा ६.०७ हेक्टरपैकी पुर्ण क्षेत्र ६.०७ जमिन संपादित केलेली आहे.
- ६) बगीचा पार्क व खैळाचे ५३.८८ हेक्टर पुर्ण क्षेत्र संपादित केलेले आहे मैदान व बरीयल ग्राऊंड

या योजनेअंतर्गत मार्च २०२२ पर्यंत जमिनीच्या मोबदल्यासाठी रु. १४४.८९ कोटी, विकास आराखड्यातील डीपी रस्ते विकासाच्या कामासाठी रु. ८९.०० कोटी तसेच विद्युतपुरवठ्याच्या कामासाठी रु. ९.७२ कोटी, मलनिःसारण व्यवस्थेच्या कामाकरिता ६३.९५ कोटी, पाणीपुरवठा योजनेच्या कामासाठी रु. ४८.१७ कोटी, इरई नदीवरील पुलाच्या कामाकरिता ८०.०० कोटी तसेच आस्थापना खर्च, पीएमसी देखभाल व दुरूस्ती इ. कामाकरिता १३.४६ कोटी असे एकूण रु. ४४९.२५ कोटी इतका खर्च झालेला आहे.

२. महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण

महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण ही संस्था राज्य शासनाच्या महत्त्वाच्या योजना राबविण्याकरिता १९७६ च्या अधिनियमामुळे स्थापन झाली आहे. प्राधिकरणाचे स्वतःचे कार्यक्रम व शासनाच्या योजना या संस्थेच्या नियंत्रणाखालील ९ मंडळाकडून राबविल्या जातात. शासनाच्या योजनाकरिता अर्थसंकल्पात शासन तरतूद करित असते. प्राधिकरणाच्या प्रशासकीय रचनेनुसार हे कार्यक्रम खालीलप्रमाणे विविध मंडळाकडून राबविण्यात येतात.

मंडळाचे नाव	कार्यक्षेत्र
१ मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	मुंबई व मुंबई उपनगरे
२ मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळ	मुंबई शहर बेट
३ मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळ	मुंबई व मुंबई उपनगर
४ पुणे गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	पुणे, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर, सातारा हे जिल्हे.
५ नाशिक गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	अहमदनगर, नंदुरबार, नाशिक, धुळे, जळगाव हे जिल्हे.
६ औरंगाबाद गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	औरंगाबाद, जालना, बीड, उस्मानाबाद, लातूर, नांदेड परभणी, हिंगोली हे जिल्हे.
७ अमरावती गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	अकोला, यवतमाळ, वाशिम, बुलढाणा, अमरावती हे जिल्हे.
८ नागपूर गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	नागपूर, भंडारा, चंद्रपूर, वर्धा, गडचिरोली, गोंदिया हे जिल्हे
९ कोकण गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	ठाणे, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग हे जिल्हे

योजना

अमंलबजावणी करणारे मंडळ

१ गृहनिर्माण योजना	सर्व प्रादेशिक गृहनिर्माण मंडळे
२ मुंबई शहर बेटावरील उपकर प्राप्त इमारतीची दुरुस्ती व पुनर्रचना	मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळ
३ झोपडपट्टी सुधार योजना / राष्ट्रीय गलिच्छ वस्ती सुधार कार्यक्रम	मुंबईव्यतिरिक्त अन्य प्रादेशिक गृहनिर्माण मंडळे व मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळ

तक्ता क्रमांक - २ गोषवारा STATEMENT- 2

कार्यक्रम अंदाजपत्रक २०२३-२४

बांधकाम स्थिती सन २०२३-२४ मध्ये व तद्नंतर पूर्ण होणाऱ्या कामाबाबतची माहिती

मंडळाचे नाव : महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, मुंबई

Name of Board : Maharashtra Housing & Area Development Authority, Mumbai

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	मंडळाचे नाव	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करिता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	मुंबई मंडळ	25969	5964	432068.00	Mumbai Division
२	पुणे मंडळ	2316	70780.10	1454	862	59070.00	Pune Division
३	नाशिक मंडळ	3104	37269.35	3686	295	7732.55	Nashik Division
४	औरंगाबाद मंडळ	3735	48596.00	432	1497	24244.50	Aurangabad Division
५	नागपूर मंडळ	1417	17355.00	..	1417	17355.00	Nagpur Division
६	अमरावती मंडळ	433	14624.00	Amravati Division
७	कोकण मंडळ	19909	191155.62	4245	11768	91601.00	Kokan Division
एकूण		56883	365156.07	9817	21803	646695.05	Total

तक्ता क्रमांक - २ गोषवारा

अ.क्र.	युनिट	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करिता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	गाळे	33912	360820.99	8605	11949	597660.66	T. S.
२	भूखंड	709	2190.00	1097	551	1561.00	Plot
३	दुकाने	626	2052.05	115	237	3198.50	Shop
४	इतर योजना	21636	93.03	..	9066	37854.89	Other Scheme
५	भूसंपादन व विकास	48	6420.00	Other
एकूण		56883	365156.07	9817	21803	646695.05	Total

तब्ता क्रमांक - २ तपशील STATEMENT-2

कार्यक्रम अंदाजपत्रक २०२३-२४

बांधकाम स्थिती सन २०२३-२४ मध्ये व तद्नंतर पूर्ण होणाऱ्या कामाबाबतची माहिती

मंडळाचे नाव : मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, मुंबई

Name of Board : Mumbai Housing & Area Development Board, Mumbai

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	युनिट	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे झालेले	सन २०२३-२४ करिता	Classification होणारा अंदाजित खर्च	
१	२	३	४	५	६	७	८	
१	गाळे	8965	741.00	}	T. S.	
२	भूखंड		432068.00	Plot
३	दुकाने	3	3.00		..	Shop
४	इतर योजना	17001	5220.00		..	Other Scheme
एकूण		25969	5964.00	432068.00	Total	

13

मंडळाचे नाव : पुणे गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, पुणे

Name of Board : Pune Housing & Area Development Board, Pune

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	युनिट	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे झालेले	सन २०२३-२४ करिता	Classification होणारा अंदाजित खर्च
१	२	३	४	५	६	७	८
१	गाळे	2254	69688.05	1454	800	40466.11	T. S.
२	भूखंड	Plot
३	दुकाने	62	1092.05	..	62	..	Shop
४	इतर योजना	17353.89	Other Scheme
५	भूसंपादन व विकास	1250.00	Other
एकूण		2316	70780.10	1454	862	59070.00	Total

तक्ता क्रमांक - २ तपशील STATEMENT- 2

कार्यक्रम अंदाजपत्रक २०२३-२४

बांधकाम स्थिती सन २०२३-२४ मध्ये व तदनंतर पूर्ण होणाऱ्या कामाबाबतची माहिती

मंडळाचे नाव : नाशिक गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, नाशिक

Name of Board : Nashik Housing & Area Development Board, Nashik

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	युनिट	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजित विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करिता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	गाळे	2633	..	2474	172		T. S.
२	भूखंड	128		1097	..	7732.55	Plot
३	दुकाने		37269.35				Shop
४	इतर योजना	343		115	123		Other Scheme
	एकूण	3104	37269.35	3686	295	7732.55	Total

मंडळाचे नाव : औरंगाबाद गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, औरंगाबाद

Name of Board : Aurangabad Housing & Area Development Board, Aurangabad

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	युनिट	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजित विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करिता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	गाळे	3662	45636.00	432	1497	14505.00	T. S.
२	भूखंड	25	2000.00	1371.00	Plot
३	दुकाने	48	960.00	3198.50	Shop
४	इतर योजना		Other Scheme
५	भूसंपादन	48	5170.00	Land Acquisition
	एकूण	3735	48596.00	432	1497	24244.50	Total

तक्ता क्रमांक - २ तशील STATEMENT-2

कार्यक्रम अंदाजपत्रक २०२३-२४

बांधकाम स्थिती सन २०२३-२४ मध्ये व तदनंतर पूर्ण होणाऱ्या कामाबाबतची माहिती

मंडळाचे नाव : नागपूर गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, नागपूर

Name of Board : Nagpur Housing & Area Development Board, Nagpur

अ.क्र.	युनिट	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करिता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	गाळे	८६६	१७१६५.००	..	८६६	१७१६५.००	T. S.
२	भूखंड	५५१	१९०.००	..	५५१	१९०.००	Plot
३	दुकाने	Shop
४	इतर योजना	Other Scheme
एकूण		१४१७	१७३५५.००	..	१४१७	१७३५५.००	Total

मंडळाचे नाव : अमरावती गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, अमरावती

Name of Board : Amravati Housing & Area Development Board, Amravati

अ.क्र.	युनिट	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करिता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	गाळे	४१८	T. S.
२	भूखंड	५	१२५२४.००	Plot
३	दुकाने	१०	Shop + Office Chamber
४	इतर योजना	२१००.००	Other Scheme
एकूण		४३३	१४६२४.००	Total

मंडळाचे नाव : कोकण गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, कोकण

Name of Board : Kokan Housing & Area Development Board, Kokan

अ.क्र.	युनिट	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करिता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	गाळे	१५११४	१९१०६२.५९	४२४५	७८७३	७३२००.००	T. S.
२	भूखंड	Plot
३	दुकाने	१६०	४९	..	Shop
४	इतर योजना	४६३५	९३.०३	..	३८४६	१८४०१.००	Other Scheme
एकूण		१९९०९	१९११५५.६२	४२४५	११७६८	९१६०१.००	Total

तक्ता क्रमांक - २ (अ) गोशवारा STATEMENT-2 (A)
कार्यक्रम अंदाजपत्रक २०२३-२४
बांधकाम स्थिती सन २०२३-२४ मध्ये व तद्नंतर पूर्ण होणाऱ्या कामाबाबतची माहिती

मंडळाचे नाव : महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, मुंबई

Name of Board : Maharashtra Housing & Area Development Authority, Mumbai.

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	मंडळाचे नाव	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले र	अंदाजित विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले ५	चालू कामे ६	सन २०२३-२४ करिता होणारा अंदाजित खर्च ७	Classification
१	मुंबई मंडळ	२५९६९	५९६४	४३२०६८.००	Mumbai Division
२	पुणे मंडळ	२३१६	७०७८०.१०	१४५४	८६२	५९०७०.००	Pune Division
३	नाशिक मंडळ	३१०४	३७२६९.३५	३६८६	२९५	७७३२.५५	Nashik Division
४	ओरंगाबाद मंडळ	३७३५	४८५९६.००	४३२	१४९७	२४२४४.५०	Aurangabad Division
५	नागपूर मंडळ	१४१७	१७३५५.००	..	१४१७	१७३५५.००	Nagpur Division
६	अमरावती मंडळ	४३३	१४६२४.००	Amravati Division
७	कोकण मंडळ	१९९०९	१९११५५.६२	४२४५	११७६८	९१६०१.००	Kokan Division
	एकूण	५६८८३	३६५१५६.०७	९८१७	२१८०३	६४६६९५.०५	Total

16

तक्ता क्रमांक - २ तपशील STATEMENT-2

कार्यक्रम अंदाजपत्रक २०२३-२४

बांधकाम स्थिती सन २०२३-२४ मध्ये व तद्नंतर पूर्ण होणाऱ्या कामाबाबतची माहिती

१. मंडळाचे नाव : मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, मुंबई

Name of Board : Mumbai Housing & Area Development Board, Mumbai

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	युनिट	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले र	अंदाजित विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले ५	चालू कामे ६	सन २०२३-२४ करिता होणारा अंदाजित खर्च ७	Classification
१	अर्थसहाय्यीत	Subsidised
२	गलिच्छवस्ती निर्मूलन	Slum Clearance
३	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल गट	८७	८७	..	Economically Weaker Section
४	अल्प उत्पन्न गट	Low Income Group
५	मध्यम उत्पन्न गट	५७९९	३८७	..	Middle Income Group
६	उच्च उत्पन्न गट	३०७९	२६७	४३२०६८.००	High Income Group
७	भूखंड	Plot
८	दुकाने	३	३	..	Shop
९	इतर योजना	१७००१	५२२०	..	Other Scheme
	एकूण	२५९६९	५९६४	४३२०६८.००	Total

तक्ता क्रमांक - २ तपशील STATEMENT-2
कार्यक्रम अंदाजपत्रक २०२३-२४

बांधकाम स्थिती सन २०२३-२४ मध्ये व तद्नंतर पूर्ण होणाऱ्या कामाबाबतची माहिती

२. मंडळाचे नाव : पुणे गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, पुणे

Name of Board : Pune Housing & Area Development Board, Pune

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	मंडळाचे नाव	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करिता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	अर्थसहाय्यीत	Subsidised
२	गलिच्छवस्ती निर्मूलन	Slum Clearance
३	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल गट	1312	14988.62	762	550	7622.26	Economically Weaker Section
४	अल्प उत्पन्न गट	135	1868.00	..	135	7652.36	Low Income Group
५	मध्यम उत्पन्न गट	770	49850.62	692	78	24412.27	Middle Income Group
६	उच्च उत्पन्न गट	37	2980.81	..	37	779.22	High Income Group
७	भूखंड	Plot
८	दुकाने	62	1092.05	..	62	..	Shop
९	इतर योजना (2016 including Housing)	17353.89	Other Scheme
१०	भूसंपादन व विकास	1250.00	Plot
एकूण	2316.00	70780.10	1454	862	59070.00	Total	

17

३. मंडळाचे नाव : नाशिक गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, नाशिक

Name of Board : Nashik Housing & Area Development Board, Mumbai

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	मंडळाचे नाव	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करिता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	अर्थसहाय्यीत	Subsidised
२	गलिच्छवस्ती निर्मूलन	Slum Clearance
३	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल गट	1869	1038	1038	138	..	Economically Weaker Section
४	अल्प उत्पन्न गट	498	526	526	Low Income Group
५	मध्यम उत्पन्न गट	226	37269.35	852	6	7732.55	Middle Income Group
६	उच्च उत्पन्न गट	40	..	58	28	..	High Income Group
७	भूखंड	128	..	1097	Plot
८	दुकाने	343	..	115	123	..	Shop
९	इतर योजना	Other Scheme	
एकूण	3104	37269.35	3686	295	7732.55	Total	

तक्ता क्रमांक - २ तपशील STATEMENT-2
कार्यक्रम अंदाजपत्रक २०२३-२४

बांधकाम स्थिती सन २०२३-२४ मध्ये व तद्नंतर पूर्ण होणाऱ्या कामाबाबतची माहिती
बांधकाम स्थिती सन २०२३-२४ मध्ये व तद्नंतर पूर्ण होणाऱ्या कामाबाबतची माहिती

४. मंडळाचे नाव : औरंगाबाद गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, औरंगाबाद

Name of Board : Aurangabad Housing & Area Development Board, Aurangabad

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	मंडळाचे नाव	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करीता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	अर्थसहाय्यीत	Subsidised
२	गलिच्छवस्ती निर्मूलन	Slum Clearance
३	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल गट	2536	25360.00	432	1137	..	Economically Weaker Section
४	अल्प उत्पन्न गट	886	15676.00	..	360	..	Low Income Group
५	मध्यम उत्पन्न गट	208	3800.00	Middle Income Group
६	उच्च उत्पन्न गट	32	800.00	High Income Group
७	भूखंड	25	2000.00	14505.00	Plot
८	दुकाने	48	960.00	Shop
९	इतर योजना	4569.50	Other Scheme
१०	भूसंपादन	48	5170.00	Land Acquisition
	एकूण	3735	48596.00	432	1497	24244.50	Total

18

५. मंडळाचे नाव : नागपूर गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, नागपूर

Name of Board : Nagpur Housing & Area Development Board, Konkan

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	मंडळाचे नाव	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करीता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	अर्थसहाय्यीत	Subsidised
२	गलिच्छवस्ती निर्मूलन	Slum Clearance
३	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल गट	560	3465.00	..	560	3465.00	Economically Weaker Section
४	अल्प उत्पन्न गट	84	650.00	..	84	650.00	Low Income Group
५	मध्यम उत्पन्न गट	202	11750.00	..	202	11750.00	Middle Income Group
६	उच्च उत्पन्न गट	20	1300.00	..	20	1300.00	High Income Group
७	भूखंड	551	190.00	..	551	190.00	Plot
८	दुकाने	Shop
९	इतर योजना	Other Scheme
	एकूण	1417	17355.00	..	1417	17355.00	Total

तक्ता क्रमांक - २ तपशील STATEMENT-2
कार्यक्रम अंदाजपत्रक २०२३-२४

बांधकाम स्थिती सन २०२३-२४ मध्ये व तद्नंतर पूर्ण होणाऱ्या कामाबाबतची माहिती

६. मंडळाचे नाव : अमरावती गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, अमरावती

Name of Board : Amravati Housing & Area Development Board, Amravati

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	मंडळाचे नाव	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करीता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	अर्थसहाय्यीत	Subsidised
२	गलिच्छवस्ती निर्मूलन	Slum Clearance
३	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल गट	328	Economically Weaker Section
४	अल्प उत्पन्न गट	25	Low Income Group
५	मध्यम उत्पन्न गट	45	Middle Income Group
६	उच्च उत्पन्न गट	20	High Income Group
७	भूखंड	5	12524.00	Plot
८	दुकाने व ऑफिस	100	Shop + Office Chamber
९	इतर योजना	2100.00	Other Scheme
१०	शेगाव विकास आराखडा	Shop
	एकूण	433	14624.00	Total

19

७. मंडळाचे नाव : कोकण गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, कोकण

Name of Board : Konkan Housing & Area Development Board, Konkan

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	मंडळाचे नाव	बांधकाम करण्यास हाती घेतलेले	अंदाजीत विक्री किंमत	बांधकाम पूर्ण झालेले	चालू कामे	सन २०२३-२४ करीता होणारा अंदाजित खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८
१	अर्थसहाय्यीत	Subsidised
२	गलिच्छवस्ती निर्मूलन	Slum Clearance
३	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल गट	13981.00	159767.70	..	7150.00	61901.00	Economically Weaker Section
४	अल्प उत्पन्न गट	570.00	7219.67	4048.00	366.00	6400.00	Low Income Group
५	मध्यम उत्पन्न गट	563.00	24075.22	197.00	357.00	23300.00	Middle Income Group
६	उच्च उत्पन्न गट	High Income Group
७	भूखंड	Plot
८	दुकाने	160.00	49.00	..	Shop
९	इतर योजना	4635.00	93.03	..	3846.00	..	Other Scheme
	एकूण	19909	191155.62	4245	11768	91601.00	Total

तक्ता क्रमांक - ३ गोषवारा STATEMENT-3

मंडळाची सन २०२१-२२, २०२२-२३ व २०२३-२४ चा एकत्रित पूर्ण बांधकाम कार्यक्रम

मंडळाचे नांव - महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, मुंबई

Name of Board - Maharashtra Housing and Area Development Authority, Mumbai

रक्कम लाखामध्ये
(Rs. in Lakhs)

अ.क्र.	मंडळाचे नांव	सन २०२१-२२ मध्ये पूर्ण झालेल्या युनिटची संख्या	सन २०२१-२२ मध्ये झालेला खर्च	सन २०२२-२३ मध्ये पूर्ण होणाऱ्या युनिटची संख्या	सन २०२२-२३ होणारा खर्च	सन २०२३-२४ मध्ये पूर्ण होणाऱ्या युनिटची संख्या अंदाजे	सन २०२३-२४ मध्ये आवश्यक असणारा अंदाजे खर्च	
1	2	3	4	5	6	7	8	
१	मुंबई मंडळ	1525	43282.91	3694	126545.00	2152	432068.00	Mumbai
२	पुणे मंडळ	1211	21907.85	988	44442.00	862	59070.00	Pune
३	नाशिक मंडळ	298	3410.08	98	2599.45	749	7732.55	Nashik
४	औरंगाबाद मंडळ	224	2924.09	432	9151.25	1497	24245	Aurangabad
५	नागपूर मंडळ	384	13088.01	347	2424.80	1417	17355.00	Nagpur
६	अमरावती मंडळ	142	5076.77	6	747.70	433	14624.00	Amravati
७	कोकण मंडळ	2308	37118.57	6648	87685.04	6427	93851.00	Konkan
	एकूण	6092	126808.28	12213	273595.24	13537	648945.05	Total

मंडळाचे नांव - मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, मुंबई

Name of Board - Mumbai Housing and Area Development Board, Mumbai

रक्कम लाखामध्ये
(Rs. in Lakhs)

अ.क्र.	मंडळाचे नांव	सन २०२१-२२ मध्ये पूर्ण झालेल्या युनिटची संख्या	सन २०२१-२२ मध्ये झालेला खर्च	सन २०२२-२३ मध्ये पूर्ण होणाऱ्या युनिटची संख्या	सन २०२२-२३ होणारा खर्च	सन २०२३-२४ मध्ये पूर्ण होणाऱ्या युनिटची संख्या अंदाजे	सन २०२३-२४ मध्ये आवश्यक असणारा अंदाजे खर्च	
1	2	3	4	5	6	7	8	
१	गाळे	841	..	3662	..	741	..	Tenaments
२	भूखंड	Plots
३	दुकाने	12	43282.91	..	126545.00	3	432068.00	Shops
४	इतर	672	..	32	..	1408	..	Others
	एकूण	1525	43282.91	3694	126545.00	2152	432068.00	Total

तक्ता क्रमांक - ३ गोषवारा STATEMENT-3

मंडळाची सन २०२१-२२, २०२२-२३ व २०२३-२४ चा एकत्रित पूर्ण बांधकाम कार्यक्रम

रक्कम लाखमध्ये
(Rs. in Lakhs)

मंडळाचे नांव - पुणे गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, पुणे
Name of Board - Pune Housing and Area Development Board, Pune

अ.क्र.	मंडळाचे नांव	सन २०२१-२२ मध्ये पूर्ण झालेल्या युनिटची संख्या	सन २०२१-२२ मध्ये झालेला खर्च	सन २०२२-२३ मध्ये पूर्ण होणाऱ्या युनिटची संख्या	सन २०२२-२३ होणारा खर्च	सन २०२३-२४ मध्ये पूर्ण होणाऱ्या युनिटची संख्या अंदाजे	सन २०२३-२४ मध्ये आवश्यक असणारा अंदाजे खर्च	
1	2	3	4	5	6	7	8	
१	गाळे	1198	..	988	..	800	..	Tenaments
२	भूखंड	Plots
३	दुकाने	13	21907.85	13	44442.00	62	59070.00	Shops
४	इतर	Other
५	भूसंपादन व विकास	Land Achievement & Development
	एकूण	1211	21907.85	988	44442.00	862	59070.00	Total

तक्ता-३ STATEMENT-3 (गोषवारा - चालू)

मंडळाचे नाव : नाशिक गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, नाशिक

Name of Board : Nashik Housing & Area Development Board, Nashik

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	तपशील	सन २०२१-२२ मध्ये पूर्ण झालेल्या युनिटची संख्या	सन २०२१-२२ मध्ये झालेला खर्च	सन २०२२-२३ मध्ये पूर्ण होणाऱ्या युनिटची संख्या	सन २०२२-२३ मध्ये होणारा खर्च	सन २०२३-२४ मध्ये पूर्ण होणाऱ्या युनिटची संख्या	सन २०२३-२४ मध्ये आवाश्यक असणारा अंदाजे खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	गाळे	145	..	42	..	590	..	T. S.
२	भुखंड	60	3410.08	56	2599.45	72	7732.55	Plot.
३	दुकाने	43	77	..	Shop
४	इतर	50	10	..	Other
	एकूण	298	3410.08	98	2599.45	749	7732.55	Total

मंडळाचे नाव : औरंगाबाद गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, औरंगाबाद

Name of Board : Aurangabad Housing & Area Development Board, Aurangabad

(रुपये लाखात)

१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	गाळे	224	2898.91	432	8431.25	1497	14505.00	T. S.
२	भुखंड	..	8.86	..	83.00	..	१३७९.००	Plot.
३	दुकाने	596.00	..	3198.50	Shop
४	इतर	Other
५	भूसंपादन	48	16.32	..	41.00	..	5170.00	Land acquisition
	एकूण	224	2924.09	432	9151.25	1497	24244.50	Total

मंडळाचे नाव : नागपूर गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, नागपूर

Name of Board : Nagpur Housing & Area Development Board, Nagpur

(रुपये लाखात)

१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	गाळे	384	13088.01	347	2424.80	866	17165.00	T. S.
२	भुखंड	551	190.00	Plot.
३	दुकाने	Shop
४	इतर	Other
	एकूण	384	13088.01	347	2424.80	1417	17355.00	Total

तक्ता-अ STATEMENT-A (Contd.)

मंडळाचे नाव : अमरावती गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, अमरावती

Name of Board : Amravati Housing & Area Development Board, Amravati

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	तपशील	सन २०२१-२२ मध्ये पूर्ण झालेल्या युनिटची संख्या	सन २०२१-२२ मध्ये झालेला खर्च	सन २०२२-२३ मध्ये पूर्ण होणाऱ्या युनिटची संख्या	सन २०२२-२३ मध्ये होणारा खर्च	सन २०२३-२४ मध्ये युनिटची संख्या अंदाजे	सन २०२३-२४ मध्ये आवश्यक असणारा खर्च	Classification
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	गाळे	142	5076.77	6	747.70	418	..	T. S.
२	भुखंड	5	..	Plot.
३	दुकाने	10	12524.00	Shops + Office
४	इतर	2100.00	Other
	एकूण	142	5076.77	6	747.70	433	14624.00	Total

मंडळाचे नाव : कोकण गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, कोकण

Name of Board : Kokan Housing & Area Development Board, Kokan

(रुपये लाखात)

१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	गाळे	2308	16675.90	6625	51984.04	4542	75450.00	T. S.
२	भुखंड	9	..	Plot.
३	दुकाने	23	..	17	..	Shop
४	इतर	..	20442.67	..	35701.00	1859	18401.00	Other
	एकूण	2308	37118.57	6648	87685.04	6427	93851.00	Total

तक्ता चार - विवरण TABLE IV

मंडळाच्या एकत्रित योजनाखाली विक्री झालेल्या / करावयाच्या गाळ्यांची / भूखंडाची प्रगती दर्शविणारा तक्ता

The following Table shows the progress of the sold T/s. under various Housing Schemes

महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ

Maharashtra Housing and Area Development Authority, Mumbai

(रुपये लाखात)

अ.क्र. Sr.No.	योजनेचे नाव	१-४-२०२२ रोजी विक्रीस पात्र असलेले गाळे/भूखंड Ready possession		३० नोव्हेंबर २०२२ पर्यंत प्रत्यक्षात विक्री झालेले गाळे/भूखंड/दुकाने 30-11-2021		३० नोव्हेंबर २०२२ पर्यंत शिल्लक गाळे/भूखंड/दुकाने Balance 30-11-2021		सन २०२३-२४ मध्ये विक्रीस उपलब्ध होणारे गाळे/भूखंड इ. अंदाजे Available for sale tenants as on 2022-2023		Name of the Scheme				
		गाळे	भूखंड	दुकाने	गाळे	भूखंड	दुकाने	गाळे	भूखंड		दुकाने			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
१	मुंबई मंडळ	5837	..	142	431	5406	..	142	5406	..	142	Mumbai Board
२	पुणे मंडळ	7069	38	76	2150	..	7	4919	38	69	4919	38	69	Pune Board
३	नाशिक मंडळ	1077	22	51	291	3	..	786	19	51	Nasik Board
४	औरंगाबाद मंडळ	362	451	3	37	25	..	587	426	3	356	Aurangabad Board
५	नागपूर मंडळ	302	126	..	176	126	126	..	1719	126	..	Nagpur Board
६	अमरावती मंडळ	4	12	4	3	1	..	8	11	4	8	11	4	Amravati Board
७	कोकण मंडळ	17326	214	25	809	..	2	16517	214	23	3526	214	..	Kokan Board
एकूण		31977	863	301	3897	29	9	28349	834	292	15934	389	215	Total

तक्ता क्रमांक - ५
TABLE No. V

भूसंपादन व भूविकास बाबतचा प्रगती अहवाल

महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, मुंबई

Maharashtra Housing and Area Development Authority, Mumbai

(Land in hectares)

अ.क्र. Sr.No.	योजनेचे नाव Name of the Scheme	३१-३-२०२२ पर्यंत		दि. २०२२-२३ या वर्षात अधिक		२०२२-२३ या वर्षापर्यंत उपयोगात		शिल्लक असलेली		एकूण							
		सरकारी	खाजगी	सरकारी	खाजगी	सरकारी	खाजगी	सरकारी	खाजगी								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
१	मुंबई मंडळ	2017.89	..	2017.89	2017.88	..	2017.88	1721.45	..	1721.45	296.43	..	296.43	Mumbai Board
२	पुणे मंडळ	331.33	292.40	623.73	331.33	292.40	623.73	307.38	285.25	592.63	23.95	7.15	31.10	Pune Board
३	नाशिक मंडळ	93.74	171.64	265.38	93.74	171.64	265.38	88.28	154.03	242.31	5.46	17.61	23.07	Nasik Board
४	ओरंगाबाद मंडळ	225.55	74.31	299.86	225.55	74.31	299.86	176.34	69.97	246.31	31.64	1.52	33.16	Aurangabad Board
५	नागपूर मंडळ	419.92	122.77	542.69	419.92	122.77	542.69	284.41	93.79	378.20	135.50	28.98	164.48	Nagpur Board
६	अमरावती मंडळ	63.47	142.46	205.93	63.47	142.46	205.93	63.47	142.46	205.93	Amravati Board
७	कोकण मंडळ	450.52	..	450.52	450.52	..	450.52	416.51	..	416.51	34.01	..	34.01	Kokan Board
एकूण		3602.42	803.58	4406.00	3602.41	803.58	4405.99	2994.37	603.04	3597.49	590.46	197.72	788.18	Total

तक्ता क्रमांक - ६
TABLE No. VI

सुरुवातीपासून ते ३१ मार्च, २०२२ पर्यंत विक्रीस उपलब्ध असलेले परंतु मागणी अभावी रिक्त असलेले गाळे/भूखंड/दुकाने व निधी मार्च - २०२२

महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, मुंबई

Maharashtra Housing and Area Development Authority, Mumbai

रुपये लाखात
(Rs. in Lakhs)

अ.क्र. Sr.No.	योजनेचे नाव	गाळे Tenements										भूखंड Plots		दुकाने Shops	एकूण Total	अडकलेला निधी Rs.	Name of the Scheme	
		अत्यल्प Ews.	अल्प Lig.	मध्यम Mig.	उच्च Hig.	एकूण Total	अत्यल्प Ews.	अल्प Lig.	मध्यम Mig.	उच्च Hig.	व्यापारी भूखंड Comm. Plot	एकूण भूखंड Total Plots						
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	
१	मुंबई मंडळ एकूण रक्कम	Mumbai Board
२	पुणे मंडळ एकूण रक्कम	२९३	९५६	१५०६	१५३	२९०८	३	१४	१९	५	४१	..	४१	..	२९४९	..	२९४९	Pune Board
३	नाशिक मंडळ एकूण रक्कम	३६५	१७१	२१६	..	७५२	..	५	४	२	१९	८	१९	५१	८२२	..	८२२	Nasik Board
४	औरंगाबाद मंडळ एकूण रक्कम	३९१३.५०	२६६५.११	४४३९.७०	..	११०१८.३१	..	४.४९	६.८७	८.९२	२४.७६	४.४८	२४.७६	८११.३१	११८५४.३८	११८५४.३८	११८५४.३८	Aurangabad Board
५	नागपूर मंडळ एकूण रक्कम	१२६	२३८	२१८	१	५८३	४४	२८५	८०	१४	४२३	..	४२३	३	१००९	..	१००९	Nagpur Board
६	अमरावती मंडळ एकूण रक्कम	४२६.४०	२१५५.००	३८२२.००	१४.००	६४१७.४	२८.२७	१३५.२०	८१.१९	८२.२५	३२६.९१	..	३२६.९१	२०.४२	६७६४.७३	६७६४.७३	६७६४.७३	Amravati Board
७	कोकण मंडळ एकूण रक्कम	१६५	१२०	३३	६८	३८६	..	५२	१	२	५५	..	५५	१८	४५९	..	४५९	Kokan Board
		११९१.०८	१०१८.५५	६०७.६६	१२३०.१७	४०४७.४६	..	९.६८	०.२२	५.५३	२५६.००	..	२५६.००	४३१८.८९	४३१८.८९	४३१८.८९	४३१८.८९	
६	अमरावती मंडळ एकूण रक्कम	..	३	१	..	४	६	५	१	१	१२	..	१२	४	२०	..	२०	Amravati Board
७	कोकण मंडळ एकूण रक्कम	..	२४.०४	१५.०२	..	३९.०६	१.८५	२.१७	३.००	..	७.०२	..	७.०२	२५.००	७१.०८	७१.०८	७१.०८	Kokan Board
७	कोकण मंडळ एकूण रक्कम	९८९	७९९	१४०५	५	३१९८	..	८१	८२	५१	२१४	..	२१४	२६	३४३८	९७२.१५	९७२.१५	Kokan Board
		१७४८५.५४	२०१९२.५२	५८६८४.८३	१९३.८९	९६५५६.७८	..	४९.०६	३८.१७	६८.९१	५०२.३२	९७२१५.२४	९७२१५.२४	९७२१५.२४	९७२१५.२४	९७२१५.२४	९७२१५.२४	
	एकूण	१९३८	२२८७	३३७९	२२७	७८३१	५३	४४२	१८७	७४	८	८	७६४	१०२	८६९७.००	१०२	८६९७.००	Total
	एकूण रक्कम	२७६२६.९६	४२८३६.३६	१४६८१८.०६	१२७७१.२६	२३००५२.६४	३३.१२	२३४.४९	१८९.६५	१८४.७६	४.४८	६४६.५०	६४६.५०	१६१५.०५	२३२३१४.१९	२३२३१४.१९	२३२३१४.१९	

मंडळाची थकबाकी व वसुलीबाबतचा माहे ऑक्टोबर २०२२ अखेरचा अहवाल

महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, मुंबई

Maharashtra Housing and Area Development Authority, Mumbai

रुपये लाखात
(Rs. in Lakhs)

अ.क्र.	योजनेचे नांव	मागील थकबाकी ३१-३-२०२२ अखेर	चालू वर्षाची मागणी एप्रिल २०२२ ते मार्च २०२३	एकूण (३+४)	अहवालाच्या महिन्यापर्यंत झालेली वसुली	शिल्लक (५-६)	वार्षिक कामाच्या			Name of the Scheme
							झालेल्या वसुलीची रक्कमेची टक्केवारी	वसुली करावयाची रक्कमेची टक्केवारी	१०	
१	मुंबई मंडळ	४८१०४.२०	७९९०.९१	५६०९५.११	६८२५.८९	४९२६९.२२	१२.१७	८७.८३		Mumbai Board
२	पुणे मंडळ	३०६.७	३४०.५७	६४७.२७	२१९.२६	४२८.०१	३३.८७	६६.१३		Pune Board
३	नाशिक मंडळ	३२०.६३	८०.९७	४०१.६०	३३.८१	३६७.७९	८.४२	९१.५८		Nashik Board
४	औरंगाबाद मंडळ	२३४६.१३	१३४.४७	२४८०.६०	१६१.५९	२३१९.०१	६.५१	९३.४९		Aurangabad Board
५	नागपूर मंडळ	४२६.२९	५३४	९६०.२९	४९६.२२	४६४.०७	५१.६७	४८.३३		Nagpur Board
६	अमरावती मंडळ	२७७.४३	५७.१६	३३४.५९	४२.४२	२९२.१७	१२.६८	८७.३२		Amravati Board
७	कोकण मंडळ	१०१०.६८	२१०.९७	१२२१.६५	३१९.१९	९०२.४६	२६.१३	७३.८७		Konkan Board
	एकूण	५२७९२.०६	९३४९.०५	६२१४१.११	८०९८.३८	५४०४२.७३	२१.६४	७८.३६		Total

३. मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळ

संरक्षण भिंती कार्यक्रम :-

मुंबई शहर व उपनगर जिल्ह्यातील डोंगर सदृश भागात दरडी कोसळून अपघात टाळण्यासाठी शासनाने सन १९९५-९६ पासून 'संरक्षण भिंत बांधकाम कार्यक्रम' ही योजना कार्यान्वीत केलेली आहे. सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षासाठी संरक्षण भिंत बांधकाम कार्यक्रम योजनेअंतर्गत मुंबई शहर जिल्ह्यासाठी रु. ९.५७ कोटी व उपनगर जिल्ह्यासाठी रु. ११९.१२ कोटी तसेच सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात संरक्षण भिंत बांधकाम योजनेअंतर्गत मुंबई शहर जिल्ह्यासाठी रु. १४.०० कोटी व उपनगर जिल्ह्यासाठी रु. १०३.२४ कोटी सुधारित बांधकाम कार्यक्रम नियतव्यय प्रस्तावित करण्यात आलेला आहे. तसेच सन २०२३-२४ आर्थिक वर्षामध्ये संरक्षण भिंत बांधकाम कार्यक्रम योजनेअंतर्गत मुंबई शहर जिल्ह्यासाठी रु. ४० कोटी व उपनगर जिल्ह्याकरिता रु. ११३.५६ कोटी इतका निधी प्रस्तावित करण्यात आलेला आहे.

मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळ

सुधारित बांधकाम कार्यक्रम २०२२-२०२३ व प्रस्तावित बांधकाम कार्यक्रम २०२३-२४

(रु. लाखात)

		मंजूर बांधकाम कार्यक्रम २०२२-२३		साध्य २०२२-२३ नोव्हेंबर २०२२ अखेर		सुधारित बांधकाम कार्यक्रम २०२२-२३ (प्रस्तावित)		प्रस्तावित बांधकाम कार्यक्रम २०२३-२४	
अ. क्र.	योजनेचे नाव	भौतिक उद्दिष्टे	आर्थिक तरतूद	भौतिक उद्दिष्टे	आर्थिक तरतूद	भौतिक उद्दिष्टे	आर्थिक तरतूद	भौतिक उद्दिष्टे	आर्थिक तरतूद
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	संरक्षण भित बांधकाम कार्यक्रम	571	12869.75	254	5582.97	556	11724.35	562	15356.79
२.	नागरी दलित वस्ती सुधार योजना	707	5294.23	489	4619.22	855	7539.70	967	8809.93
३.	झोपडपट्टी सुधार कार्यक्रम	2	22.00	1	25.00
४.	सौंदर्यीकरण योजना	1729	20326.82	712	12772.36	2179	26600.71	2161	38215.00
५.	स्मशानभूमी विकास योजना	3	68.90	5	70.90	2	27.00
६.	मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील नागरिकांना पुरविण्याच्या सुविधा MMNPSY	563	12165.95	1	5.91	40	507.91	13	212.00
७.	आमदार/खासदार/विपस	1197	17438.58	716	11418.09	1364	24020.00	1498	26720.00
८.	पर्यटन स्थळांचा विकास	99	5390.00	82	721.76	108	4228.29	121	4695.40
९.	नाविन्यपूर्ण योजना / महिला बचत गट / तलावांचे संवर्धन/	66	949.30	7	93.20	22	700.00	25	770.00
१०.	वैधानिक विकास निधी २०१६-१७	6	51.15	1	9.85	5	50.00	6	55.00
११.	नागरी दलित वस्ती सुधार योजना (विशेष निधी २०१९-२०(१०० CR)(६०.०० CR) प्राप्त ११.३४ CR	488	6770.00	72	1452.74	280	4001.78	653	9180.00
१२.	भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक विकास योजना २०१९-२०	256	1250.00	122	2180.49	560	6064.00	531	6700.00
१३.	अल्पसंख्याक बहुल नागरी क्षेत्रविकास कार्यक्रम योजना	43	379.72	30	279.68	97	809.99	150	1590.00
१४.	कुपन भित बांधणे	135	968.00	25	400.00	25	700.00
१५.	मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील नागरिकांना पुरविण्याच्या सुविधा MPSSV	539	14147.71	889	15532.76	2119	37500.00	2496	55626.00
१६.	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या परिक्षेत्रात विशिष्ट नागरी सेवा व सुविधा पुरविणे (NSSR) (१५९-००-९०९-०२७)	15	115.91	62	1300.00	313	5330.00
एकूण		6399	98001	3393	54853.84	8279	125539.63	9524	174012.12

४. मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना

प्रास्ताविक :-

पडक्या घरांची दुरुस्ती व मोडकळीस आलेल्या इमारतींची पुनर्रचना या कार्यासाठी मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळ अधिनियम १९७६ या कायद्याद्वारे शासनाच्या अधिपत्याखाली एका वैधानिक मंडळाची स्थापना करण्यात आली होती. ५ डिसेंबर, १९७७ पासून ही कामे महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास अधिनियम १९७६ या साली स्थापन केलेल्या प्राधिकरणात विलिन झाली आहेत. वरील कायद्याच्या कलम ७६ अन्वये मंडळाचे काम म्हणजे पडक्या इमारतींची दुरुस्ती किंवा पुनर्रचना करणे, अशा इमारतीत राहणाऱ्या लोकांची पर्यायी निवासी व्यवस्था करणे व जुन्या पडलेल्या घरांच्या जागी नवीन घरे बांधणे हे होय. मुंबई महापालिकेने घरदुरुस्ती व पुनर्रचनेसाठी वसूल केलेला उपकर शासनाने व महापालिकेने दिलेले वार्षिक अंशदान व इतर आवश्यक आवक या एकूण जमेमधून मुंबई इमारत दुरुस्ती पुनर्रचना मंडळ घरांची दुरुस्ती व मोडकळीस आलेल्या घराच्या पुनर्रचनेचा कार्यक्रम हाती घेण्यात येतो.

२. आता पुनः या मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाची पुनर्रचना झाली असून दिनांक १७ नोव्हेंबर, १९९४ पासून महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणांतर्गत मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळ, मुंबई अशा स्वतंत्र मंडळाची स्थापना झाली आहे.

३. मंडळ राबवित असलेल्या कार्यक्रमासाठी आवश्यक निधी कसा प्राप्त होतो व वित्तीय गरजेचा तपशील दाखविणारा तक्ता तसेच मुंबई महानगरपालिकेने वसूल करून शासनास द्यावयाचा उपकर व पडक्या घराच्या अग्रक्रमासंबंधी माहिती दाखविणारा तक्ता सोबत दिला आहे.

४. इमारतीची संरचानात्मक दुरुस्ती खर्चाची मर्यादा दि. ७ ऑक्टोबर, २०२० च्या अधिसूचनेन्वये रु. ३०००/- प्रति चौ. मी. वरून ४०००/- प्रति चौ. मी. एवढी वाढविण्यात आली आहे. मात्र दुरुस्ती उपकरामध्ये वाढ करण्यात आलेली नाही.

५. मुंबईतील जुन्या व मोडकळीस आलेल्या इमारतींच्या जलद गतीने पुनर्विकास व्हावा यासाठी राज्य शासनाच्या गृहनिर्माण धोरणातील मार्गदर्शक तत्वांनुसार एकत्रित/सामुहिक पुनर्विकासाला प्रोत्साहन देण्याकरिता विकास नियंत्रण नियमावली १९९१ मधील नियम ३३ (७) व ३३ (९) मध्ये आवश्यक सुधारणा कार्यवाही शासनाकडून करण्यात येत आहे.

६. शासनाने दिलेल्या आशवासनानुसार शासनाच्या अंशदानात वाढ करण्यात आलेली आहे. उपकर वसुली रकमेइतकी अंशदानाच्या रकमेची तरतूद करण्यात आलेली आहे. तसेच महानगरपालिकेच्या अंशदानात रु. ३.६० कोटीवरून रु. १०.०० कोटीपर्यंत वाढ करण्यात आली आहे व सन १९९८-९९ पासून महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळास दर वर्षी रु. १०.०० कोटी अंशदान देईल अशी तरतूद म्हाडा अधिनियमात करण्यात आली आहे.

७. एखादी इमारत दुरुस्त करणे आर्थिकदृष्ट्या परवडण्यासारखे नसल्यास तसे प्रमाणपत्र देऊन मंडळ घराची पुनर्रचना करते. ज्या इमारतीचा विकास शक्य आहे व ज्या इमारतीत जास्त खोल्यांची व्यवस्था होऊ शकते अशा इमारतीच्या पुनर्रचना प्राधान्य दिले जाते.

८. पडक्या घरांच्या दुरुस्त्या व पुनर्रचना कार्यक्रमांमुळे बेघर झालेल्या लोकांसाठी राहण्याची तात्पुरती सोय व्हावी म्हणून मुंबईत अनेक टिकाणी संक्रमण शिबिरांची व्यवस्था केली आहे. नवीन संक्रमण शिबिराचे बांधकाम चालू आर्थिक वर्षात घेण्यात आलेले आहे. एकूण किती इमारतींची दुरुस्ती करावी लागेल, त्यापैकी किती कामे हाती घेण्यात आली व किती पूर्ण केली याची आकडेवार माहिती सोबत जोडलेल्या तक्ता क्र. ५ मध्ये दिली आहे.

९. दि. ३१ मार्च, २०२१ पर्यंत मुं. इ. दु. व पु. मंडळाकडून इमारतींच्या दुरुस्तीवर आणि पुनर्बांधणीवर केलेल्या खर्चाची माहिती तक्ता क्र. ३ मध्ये देण्यात आली आहे.

तक्ता - एक TABLE - I

(दोन) वित्तीय आवश्यकता : (II) Financial Requirements :

(रुपये हजारात) (Figures in Thousands)

वर्गीकरण	प्रत्यक्ष खर्च २०२१-२०२२		अर्थसंकल्प २०२२-२०२३		सुधारित अंदाज २०२२-२०२३		अर्थसंकल्प २०२३-२०२४		Budget Estimates 2023-2024		Classification	
	Actuals 2021-2022	Total	Non Plan	Plan	Non Plan	Plan	Non Plan	Plan	Non Plan	Plan		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
अ) उद्दिष्टवार वर्गीकरण --												
१) राखीव निधी फंड (उपकर वसुली)	285000	..	285000	380000	..	380000	266000	..	266000	399000	..	399000
२) जिल्हा नियोजनाचा अतिरिक्त निधी वार्षिक
३) शासकीय अंशदान	285000	..	285000	380000	..	380000	266000	..	266000	399000	..	399000
४) विमा मंडळाकडून घेतलेल्या. विमा हप्त्याची रक्कम
	570000	..	570000	760000	..	760000	532000	..	532000	798000	..	798000
एकूण ...	570000	..	570000	760000	..	760000	532000	..	532000	798000	..	798000

तक्ता - दोन TABLE - II

उपकराच्या वसुलीचा तक्ता :

Statement showing the Recovery of Repaircess :

(रुपये कोटीत) (Figures in Crores)

शहराचे नाव	उपकर प्राप्त इमारतीची संख्या No. of Cess Building	वर्षाच्या सुरुवातीची बाकी Opening Balance			चालू वर्षाची मागणी Current year's demand			एकूण मागणी Total demand			
		२०२०-२०२१ (१-४-२०२०) (अंदाजे रु.) 2020-2021 Estimate Rs.	२०२१-२०२२ (१-४-२०२१) (अंदाजे रु.) 2021-2022 Estimate Rs.	२०२२-२०२३ (१-४-२०२२) (अंदाजे रु.) 2022-2023 Estimate Rs.	२०२०-२०२१ 2020-2021	२०२१-२०२२ 2021-2022	२०२२-२०२३ 2022-2023	२०२०-२०२१ 2020-2021	२०२१-२०२२ 2021-2022	२०२२-२०२३ 2022-2023	City Name
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
मुंबई	14910	1537.4	1638.4	1707.70	140.00	140.00	140.00	1677.40	1778.40	1847.70	Mumbai

शहराचे नाव	वसुली Recovery			बाकी Balance			एकूण मागणीपैकी वसुलीची टक्केवारी % of recovery out of Total demand			
	२०२०-२०२१ (१-४-२०२०) (अंदाजे रु.) Estimate Rs.	२०२१-२०२२ (१-४-२०२१) (अंदाजे रु.) Estimate Rs.	२०२२-२०२३ (१-४-२०२२) (अंदाजे रु.) Estimate Rs.	२०२०-२०२१ 2020-2021	२०२१-२०२२ 2021-2022	२०२२-२०२३ 2022-2023	२०२०-२०२१ 2020-2021	२०२१-२०२२ 2021-2022	२०२२-२०२३ 2022-2023	City name
1	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
मुंबई	32.36	70.74	70.74	1645.04	1707.66	1776.92	1.93	3.98	3.83	Mumbai

तक्ता - तीन TABLE - III

दिनांक ३१ मार्च, २०२२ पर्यंत मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाने इमारती दुरुस्ती केल्या व त्यावर रु. १६९०२१.५ लाख खर्च झालेला आहे व पुनर्बांधणी त्यासाठी रु. २१४२.०४ लाख खर्च झालेला आहे. त्यापुढील प्रगतीचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे.

Mumbai Building Repair & Reconstruction Board had repaired Building for which expenditure was incurred Rs. 161021.5 Lakhs and for 31st March 2022. Reconstruction works Rs. 2142.04 Lakhs. The further details of progress are shown below.

योजनेचे नाव	२०२१-२०२२		२०२१-२०२२		२०२१-२०२२		२०२२-२०२३		११/२०२२ पर्यंतचे		२०२३-२०२४ (अंदाजित)		Name of Schemes
	भौतिक	आर्थिक	साध्य	उद्दिष्टे	भौतिक	आर्थिक	उद्दिष्टे	भौतिक	आर्थिक	साध्य	उद्दिष्टे	भौतिक	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Physical	Financial	Physical	Financial	Physical	Financial	Physical	Financial	Physical	Financial	Physical	Financial	
दुरुस्ती	934	17600.00	755	14154.64	934	25494.10	755	14104.78	904	27660			Repairs
उत्तर	South
दक्षिण	North
एकूण	934	17600.00	755	14154.64	934	25494.10	755	14104.78	904	27660			Total
इमारतीची पुनर्बांधणी	105	3176.00	105	393.64	105.00	2384.00	5	233.01	5	2907.00			Reconstruction
पुनर्रचित गाळे व संक्रमण शिबिर खर्च	29588	10158.10	29137	9577.18	29588	12467.20	14577	10919.54	1851	13326.00			Transit Camp
*राजीव गांधी निवारा प्रकल्प	2017	1300.00	2021	1454.15	2017	363.00	315	209.32			*Rajiv Gandhi Res. Project
एकूण	29693	14634.10	29242	11424.97	29693.00	15214.20	14582.00	11361.87	1856	16233.00			Total

* राजीव गांधी निवारा प्रकल्प नागरी नुतनीकरण योजना

तक्ता - चार
TABLE - IV

(ब) प्राधान्य सूचीवर घेण्यात आलेल्या इमारतींची माहिती दर्शविणारा तक्ता
(B) The information tables gives information regarding building on priority list

कालावधी Period	मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना अंतर्गत परिमंडळ	प्राधान्य सूचीवर असलेल्या इमारतींची संख्या Number of Bldgs. on priority list	ज्या इमारतींच्या बाबतीत निर्णय घेण्यात आला अशा इमारतींची संख्या Number of buildings in respect of which decision has been taken by the Board				ज्या इमारतींच्या बाबतीत अजून निर्णय घ्यावयाचा आहे अशा इमारतींची संख्या Number of building in respect of which decision of yet to be taken by the Board				इतर
			प्रथम सूचीमधून काढून टाकणे To drop the same from priority list	कलम ४४ (अ) अन्वये प्रमाणपत्र देणे व कलम ८८(३) च्या कक्षेत येणाऱ्या इमारती To issue certificate U/s 44 (A) & Bldg. under section 88 (3)	स्तंभ ३ व ४ मध्ये समाविष्ट असलेल्या व त्यांच्या दुरुस्तीच्या कामाचे नकाशे व अंदाजपत्रक अंतिमरित्या मंजूर आहेत अशा इमारती To finally approve the plan and estimates works to buildings not included in Cols. 3 and 4	नकाशे व अंदाज यांची मंडळाच्या कर्मचारी वर्गाकडून छाननी व्हावयाची आहे Plans and estimates under scrutiny with Boards staff	नकाशे व अंदाज वास्तुशास्त्रज्ञाकडे तयार होत आहे Plans and estimates under preparation with Architect	सविस्तर तपासणी करावयाची आहे Detailed inspection yet to be done			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
31-03-2022		14236	1259	430	1421	4275	5696	67	11	34	..
30-11-2022		1853	6	..	529	332	861	202	133	83	..
Total		16089	1265	430	1950	4607	6557	269	224	117	..

तक्ता - पाच
TABLE - V

(क) मंडळाच्या दुरुस्ती कामाची प्रगती दर्शविणारे विवरण पत्र
(C) The following table shows the progress of building for which repairs plant sanctioned by the Board

कालावधी Period ending	ज्याच्या दुरुस्तीसाठी नकारो व अंदाज मंजूर करण्यात आले No. of building for which repairs plant sanctioned by the Board	कामाची सुरुवात झाली नाही Works not started	५० टक्के पर्यंत Upto 50%		५० ते ९० टक्के पर्यंत Between 50 % to 90%		पूर्ण झालेली कामे Completed works		संक्रमण शिबिरात भाडेकरूंना जागा दिली त्यांची संख्या No. of tenements allotted tenants in T. C.									
			नाहरकत प्रमाणपत्र N.O.C.	इतर प्रकरणे Other cases	नाहरकत प्रमाणपत्र N.O.C.	इतर प्रकरणे Other cases	नाहरकत प्रमाणपत्र N.O.C.	इतर प्रकरणे Other cases		एकूण Total	एकूण Total							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
31-03-2022	942	1416	2345	45	25	70	130	49	179	157	90	247	602	1248	1850	1	..	1
30-11-2022	504	432	949	136	66	209	107	87	116	196	147	312	247	177	424
Total	1446	1848	3294	181	91	279	237	136	375	303	237	559	849	1425	2274	1	..	1

तक्ता-सात
संक्रमण शिबीरातील इमारतीमधील गाळ्यांचा मासिक भाडेवसूली तक्ता माहे मार्च २०२२ अखेर

(रुपये लाखात)

अ.क्र	वार्डचं नाव	संक्रमण शिबिराचे नाव	एकूण गाळे	मार्च २०२१ अखेरची थकबाकी	रु. ५००/- व रु. ३०००/- प्रमाणे चालू वर्षाची मागणी	एकूण मागणी (७+८)	माहे मार्च २०२२ ची वसूली	माहे मार्च २०२२ पर्यंतची एकूण वसूली	एकूण थकबाकी (९-११)	वसुली टक्केवारी	शेरा
1	2	3	6	7	8	9	10	11	12	13	14
१	अ	कुलाबा	297	49.12	17.47	66.59	0.72	16.65	49.94	25.00%	
२	बी-२	स्वदेशी मिल चुनाभट्टी	540	0.36	5.16	5.52	0.54	4.49	1.03	81.34%	
		स्वान मिल कुर्ला	84	1.17	4.2	5.37	0.24	4.46	0.91	83.05%	
३	सी-१	माहिम संक्रमण शिबिर,	200	2.92	11.4	14.32	1.16	11.11	3.21	77.58%	
		बांद्रा संक्रमण शिबिर	405	33.73	21.72	55.45	3.50	18.03	37.42	32.52%	
४	सी-२	पंतनगर, घाटकोपर (चाळ नं. १ ते ५०)	340	0.77	23.63	24.40	7.15	24.41	-0.01	100.04%	
		पंतनगर, घाटकोपर (इमारत क्र. ३३० ते ३३१)	160	0.03	3.36	3.39	0.89	3.39	..	100.00%	
		सुभाषनगर, चेंबुर (चाळ नं. १ ते ६)	40	36.69	9	45.69	2.91	5.95	39.74	13.02%	
		टागोरनगर, विक्रोळी	52	0.20	3.12	3.32	0.44	3.11	0.21	93.67%	
५	सी-३	सिध्दार्थ नगर	208	68.74	6.24	74.98	2.94	4.35	70.63	5.80%	
6	डी-१	नवीन एम. एच. बी. कॉलनी (इमारत क्र. ४, ८)	183	1098.81	19.74	1118.55	1.90	22.56	1095.99	2.02%	
		जुनी गोरई रोड सं.शि. (इ.क्र. २अ, २ब, २क)	216	120.41	24.48	144.89	15.74	89.74	55.15	61.94%	
		नवीन संक्रमण शिबीर इमारत क्र. ३अ, ३ब	152	224.97	8.77	233.74	26.84	97.55	136.19	41.73%	
		जुनी गोरई रोड नवीन सं.शि. (इ.क्र. ६अ, ६ब)	152	85.68	8.82	94.5	4.18	12.14	82.36	12.85%	
		जुनी गोरई रोड नवीन सं.शि. (इ.क्र. ९अ, ९ब, ९क)	255	202.98	14.70	217.68	12.89	43.10	174.58	19.80%	
		मालवणी मालाड	376	1099.92	19.62	1119.54	..	0.72	1118.82	0.06%	
७	डी-२	३२० गाळे योजना मागाठाणे पूर्व	160	75.51	7.92	83.43	1.14	6.55	76.88	7.85%	
		२४८ गाळे योजना ए, बी, सी ५, मागा ठाणे बोरीवली	248	34.09	18.14	52.23	1.75	6.13	46.10	11.74%	
		मागा ठाणे बोरीवली नवीन इ.क्र.४ब, ४क २०८ गाळे	208	60.52	26.22	86.74	1.72	4.43	82.31	5.11%	
		२३० गाळे योजना	230	193.42	27.24	220.66	0.25	1.99	218.67	0.90%	
		मोरारजी मिल कांदीवली	238	13.04	18.36	31.40	0.37	6.50	24.90	20.70%	
८	डी-३	भारतनगर, (७१२ गाळे)	712	1439.06	69.96	1509.02	1509.02	0.00%	
		निर्मलनगर खार, (८० गाळे)	80	14.75	3.68	18.43	0.21	0.88	17.55	4.77%	

तक्ता-सात--चालू

संक्रमण शिबिरातील इमारतीमधील गाळ्यांचा मासिक भाडेवसूली तक्ता माहे मार्च २०२२ अखेर

(रुपये लाखात)

अ.क्र	वार्डचं नाव	संक्रमण शिबिराचे नाव	एकूण गाळे	मार्च २०२१ अखेरची थकबाकी	रु. ५००/- व रु. ३०००/- प्रमाणे चालू वर्षाची मागणी	एकूण मागणी (७+८)	माहे मार्च २०२२ ची वसूली	माहे मार्च २०२२ पर्यंतची एकूण वसूली	एकूण थकबाकी (९-११)	वसुली टक्केवारी	शेरा
1	2	3	6	7	8	9	10	11	12	13	14
९	ई-१	वडाळा	858	2344.02	226.52	2570.54	1.19	12.49	2558.05	0.49%	
		न्यू हिंद मिल, माझगांव	1646	0.59	5.76	6.35	.036	2.30	4.05	36.22%	
			4	..	7.67	7.67	7.67	7.67	..	100.00%	
१०	ई-२	कन्नमवारनगर	1885	231.59	150.00	381.59	15.83	73.32	308.27	19.21%	
		सिम्लेक्स मिल भायखळा	20	0.02	1.42	1.44	1.17	0.27	1.17	18.82%	
		भंडारी वंजारी चाळ	16	..	0.81	0.81	0.09	0.72	0.09	89.01%	
		गव्हाणपाडा मुलुंड	408	37.65	15.00	52.65	1.10	6.80	45.85	12.92%	
११	ग/दक्षिण	बिंबिसारनगर, गोरेगाव	940	62.63	58.25	120.88	12.24	33.19	87.69	27.46%	
				1126.40	176.45	1302.85	12.24	33.19	1269.66	2.55%	
		पाटलीपुत्र ओशिवरा	200	22.85	11.76	34.61	4.52	4.52	30.09	13.06%	
				206.46	32.16	238.62	4.52	4.52	234.10	1.89%	
		पहाडी गोरेगाव मोरारजी मिल	166	0.64	8.30	8.94	5.18	3.76	5.18	42.06%	
		श्रीराम मिल वरळी	72	0.65	2.41	3.06	..	1.17	1.89	38.24%	
		स्टॅंडर्ड मिल प्रभादेवी	55	0.35	3.30	3.65	0.14	2.90	0.75	79.45%	
		पिरामल मिल लोअर-परेल	76	0.39	2.70	3.09	3.09	2.54	0.55	82.20%	
		शिवराज भवन	61	0.70	2.95	3.65	0.78	3.31	0.34	90.68%	
		शिवकृपा	3	0.48	0.02	0.07	0.43	14.58%	
१२	ग/उत्तर	धारावी (नवीन)	2040	1191.04	330.18	1521.22	33.18	71.38	1449.84	4.69%	
१३	फ/दक्षिण	जिजामातानगर, काळाचौकी	60	0.00%	
		कॅनरा इंजिनियरिंग बहुमजली	128	32.33	12.97	45.30	2.21	11.27	34.03	24.88%	
		ज्ञानेश्वरनगर शिवडी	160	65.37	19.44	84.81	18.33	27.01	57.80	31.85%	
		पेरु कंपाऊंड लालबाग	126	0.16	10.08	14.24	2.19	7.45	2.79	72.75% e	
		स्वान मिल, शिवडी	238	0.03	8.22	8.25	0.64	7.03	1.22	85.21%	
		स्टॅंडर्ड मिल शिवडी	48	0.03	1.56	1.59	0.06	1.18	0.41	74.21%	
१४	फ/उत्तर	प्रतिक्षानगर सायन	5720	2049.52	603.90	2653.42	41.63	262.93	2390.49	9.91%	
		सहकारनगर	520	452.07	87.79	539.86	13.34	41.35	498.51	7.66%	
		तक्ता अ एकूण	...	20986	12682.38	2152.55	14834.93	259.49	1010.58	13824.34	6.81%
		एकूण रुपये कोटीत	126.82	21.53	148.35	2.59	10.11	138.24	6.81%

तक्ता-सात--समाप्त

संक्रमण शिबीरातील इमारतीमधील गाळ्यांचा मासिक भाडेवसूली तक्ता माहे मार्च २०२२ अखेर

(रुपये लाखात)

अ.क्र	एकूण गाळे	माहे मार्च २०२१ अखेरची थकबाकी	माहे मार्च २०२२ पर्यंतची मागणी	एकूण मागणी	माहे मार्च २०२२ ची वसूली	माहे मार्च २०२२ पर्यंतची एकूण वसूली	एकूण थकबाकी	वसूली टक्केवारी	शेरा		
1	2	3	6	7	8	9	10	11	12	13	14
विकास नियंत्रण नियमावली											
३३(५), ३३(७), ३३(९) व ३३(१०) अंतर्गत विकासक यांचेकडून सन २०२०-२१ करीता एकूण मागणी व वसूली		3353	9786.54	4385	14171.58	117.27	2074.04	12097.18		14.64%	
	एकूण	...	3353	9786.54	4385	14171.58	117.27	2074.04	12097.18	14.64%	

५. धारावी पुनर्विकास प्रकल्प

१) धारावी या आशिया खंडातील सर्वात मोठ्या झोपडपट्टीचा सर्वकष विकास करण्याच्या अनुषंगाने धारावी पुनर्विकास प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीकरिता नगर विकास विभागाच्या दिनांक १-३-२००५ व दिनांक २५-६-२००९ रोजीच्या अधिसूचनेद्वारे "धारावी अधिसूचित क्षेत्र" घोषित करण्यात आलेले असून या अधिसूचित क्षेत्राच्या नियोजन व विकासाकरिता झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाची "विशेष नियोजन प्राधिकरण" म्हणून नियुक्ती करण्यात आलेली आहे. धारावी पुनर्विकास प्रकल्पांतर्गत एकूण ५ सेक्टरस असून या प्रकल्पाद्वारे धारावीतील झोपडपट्ट्या, चाळी, जुन्या इमारती, व्यापारी व उद्योगधंद्याखालील गाळे यांचा एकत्रित निविदाद्वारे मोफत पुनर्विकास करणे प्रस्तावित आहे. धारावी पुनर्विकास प्रकल्पाद्वारे धारावी अधिसूचित क्षेत्राकरिता विकास नियोजन आराखडा तयार करण्यात आला व त्यास शासनाकडून दि. ०३-०३-२०१६ रोजी अंतिम मान्यता मिळाली आहे.

२) धारावी पुनर्विकास प्रकल्प क्षेत्राच्या एकत्रित विकासाच्या अनुषंगाने २००४-२००५ पासून वेळोवेळी प्रयत्न करण्यात आले होते. यापूर्वी सन २०१६ मध्ये देखील आंतरराष्ट्रीय स्तरावर निविदा मागविण्याचा निर्णय सचिव समितीच्या मान्यतेने झालेला होता. तथापि, या निविदा प्रक्रियेमध्ये विविध अनुषंगीक बदल करूनही अंतिमतः सदर निविदा प्रक्रिया अपयशी ठरल्या. या पार्श्वभूमीवर धारावी पुनर्विकास प्रकल्पाला विशेष प्रकल्प दर्जा देवून प्रकल्प क्षेत्रातील सेक्टर १ ते ५ या सर्व सेक्टरसंचा विशेष हेतू कंपनीच्या माध्यमातून एकत्रित पुनर्विकास करणे, विशेष हेतू कंपनीद्वारे करावयाची कार्ये, कंपनीची संरचना, प्रकल्पांतर्गत सवलती, संक्रमण शिबीरे बांधण्याकरिता मोकळ्या जमिनी तसेच संक्रमण गाळ्यांची उपलब्धता इत्यादी बाबींबाबतचा प्रस्ताव मा. मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेकरिता सादर करण्यात आला होता. या प्रस्तावास दिनांक १६-१०-२०१८ रोजी मा. मंत्रिमंडळाने मान्यता दिली. त्यानुसार गृहनिर्माण विभागाने शासन निर्णय क्रमांक-धापुप्र-२०१८/प्र.क्र. ९०/झोपुयो, दिनांक ५-११-२०१८ रोजी निर्गमित केला.

३) गृहनिर्माण विभागाच्या दि. ५-११-२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार धारावी पुनर्विकास प्रकल्पातील सेक्टर १ ते ५ या सर्व सेक्टरसंचा विशेष हेतू कंपनी (Special Purpose Vehicle-SPV) च्या माध्यमातून एकत्रित विकास करणेबाबत धारावी पुनर्विकास प्रकल्पामार्फत मुख्य भागीदाराची निवड करण्यासाठी माहे नोव्हेंबर, २०१८ मध्ये जागतिक निविदा मागविण्यात आल्या होत्या.

तथापि धारावी पुनर्विकास प्रकल्पासाठी रेल्वेच्या जागेच्या हस्तांतरणाबाबत रेल्वेसोबत दि. ३-३-२०१९ रोजी झालेल्या सामंजस्य करारातील अटी व शर्तीचा निविदेमध्ये समावेश नसल्याने मा. मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली सचिव समितीने दि. १७-०६-२०१९ रोजी दिलेल्या निदेशानुसार मा. महाधिवक्ता

यांचे अभिप्राय घेण्यात आले होते. मा. महाधिवक्ता, महाराष्ट्र राज्य यांनी दिलेल्या अभिप्रायावर सचिव समितीने सविस्तर चर्चा केल्यानंतर माहे नोव्हेंबर, २०१८ रोजी सुरू केलेली धारावी पुनर्विकास प्रकल्पाची निविदा रद्द करण्याची व फेरदुरुस्तीसह नव्याने सुधारीत निविदा मागविण्याचा तसेच सदर प्रक्रियेस मा. मंत्रिमंडळाची मान्यता घेण्याचा निर्णय घेतला होता. त्यानुसार मा. मंत्रिमंडळाने दि. २९-१०-२०२० रोजीच्या बैठकीमध्ये सचिव समितीचा निर्णय कायम केला. त्यानुसार गृहनिर्माण विभागाने शासन निर्णय क्र. धापुप्र-२०२०/प्र.क्र. ८२/झोपसु, दि. ५-११-२०२० रोजी निर्गमित केला.

४) दि. ५-११-२०२० रोजीच्या शासन निर्णयानुसार माहे नोव्हेंबर, २०१८ मध्ये सुरू असलेली धारावी पुनर्विकास प्रकल्पाची निविदा दि. ११-११-२०२० रोजी रद्द करण्यात आली. धारावी पुनर्विकासाची निविदा प्रक्रिया रद्द केल्यामुळे अधिकतम निविदादार यांनी मा. न्यायालयात दि. २३-११-२०२० रोजी याचिका दाखल केली आहे. सदर प्रकरणी शासनाच्या वतीने मा. उच्च न्यायालयात उत्तर दाखल करण्यात आलेले असून याबाबत सुनावणी सुरू आहे.

५) धारावी पुनर्विकास प्रकल्पाची विशेष हेतू कंपनी मॉडेलच्या अंतर्गत रेल्वेच्या जमिनीच्या हस्तांतरणासाठी उल्लेख केलेल्या अटी व शर्तीसह प्रकल्पाला अतिरिक्त सवलती देऊन पुन्हा नव्याने सुधारित जागतिक निविदा प्रक्रियेद्वारे अंमलबजावणी करण्याबाबतचा प्रस्ताव मा. मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेकरिता सादर करण्यात आला होता. या प्रस्तावास दिनांक २१-९-२०२२ रोजी मा. मंत्रिमंडळाने मान्यता दिली. दि. २३-९-२०२२ रोजी सचिव समितीची बैठक संपन्न झाली. त्यानुसार गृहनिर्माण विभागाने शासन निर्णय क्रमांक-धापुप्र-२०२२/प्र.क्र. ८७/झोपसु, दि. २८-९-२०२२ रोजी निर्गमित केला. गृहनिर्माण विभागाच्या दि. ५-११-२०१८ व दि. २८-९-२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार धारावी पुनर्विकास प्रकल्पाने माहे सप्टेंबर २०२२ मध्ये निविदा व्यवस्थापन सल्लागार यांचे नियुक्तीकरिता तसेच विशेष हेतू कंपनीच्या माध्यमातून एकत्रित विकास करणेबाबत मुख्य भागीदाराची निवड करण्यासाठी माहे ऑक्टोबर २०२० मध्ये नव्याने जागतिक निविदा मागविल्या होत्या. दि. १३-१२-२०२२ रोजी प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागारास एल.ओ.ए. (Letter of Acceptance) देण्यात आले आहे. विशेष हेतू कंपनी अंतर्गत मुख्य भागीदार निवडण्याकरिता विकासकांच्या तांत्रिक व आर्थिक निविदा उघडण्यात आल्या असून याबाबत दि. १५-१२-२०२२ रोजी सचिव समितीची व दि. २२-१२-२०२२ रोजी राज्य मंत्रिमंडळाची बैठक संपन्न झाली आहे.

शासनाच्या मान्यतेनंतर धारावी प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीबाबत पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

६. महाराष्ट्र गलिच्छवस्ती (सु. नि. व पु.) न्यायाधिकरण,
गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-४०० ०५१

प्रास्ताविक :-

महाराष्ट्र गलिच्छवस्ती (सु. नि. व पु.) न्यायाधिकरण

महाराष्ट्र गलिच्छवस्ती (सु. नि. व पु.) अधिनियम १९७१ अन्वये महाराष्ट्र गलिच्छवस्ती (सु. नि. व पु.) न्यायाधिकरणाची स्थापना १९७३ मध्ये झाली. तसेच त्या अधिनियमातील कलम ४ (१) खाली सक्षम प्राधिकाऱ्याने गलिच्छवस्ती म्हणून निर्देश केल्यामुळे व्यथित झालेल्या इसमांनी वरील अधिनियमातील कलम ४ (३) नुसार केलेली अपिले, तसेच, त्या अधिनियमातील कलम ४(३), १२, १७, (६) व २३ इत्यादिनुसार केलेली अपिले या न्यायाधिकरणांच्या कक्षेत येतात. तसेच महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास अधिनियम, १९७६ कलम ४४ (६) खालील न्यायाधिकरणाकडे

याबाबतची अपिले व इतर बाबीसुद्धा हेच न्यायाधिकरण हाताळते. विशेष न्यायाधिकरण मुंबई--

(१) महाराष्ट्र गलिच्छवस्ती (सुनिवपु) न्यायाधिकरण / विशेष न्यायाधिकरण.

महाराष्ट्र गलिच्छवस्ती (सुनिवपु) अधिनियम १९७१ चे कलम ३(क) पोट कलम (२) प्रकरण एक-अ अन्वये मुख्य कार्यकारी अधिकारी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांच्या आदेशाविरूद्ध केलेली अपिले, दि. २६ एप्रिल, २०१८ च्या दुरुस्तीच्या अगोदरचे अपिले कलम ३(क) पोट कलम (२) तसेच त्या अधिनियमातील कलम १२(४) व १ अन्वये निर्मूलन आदेशाविरूद्ध अपिले विशेष न्यायाधिकरणाच्या कक्षेत येतात.

तक्ता-एक TABLE-I
महाराष्ट्र गलिच्छवस्ती (सु. नि. व. पु.) न्यायाधिकरण
Maharashtra Slum Area Tribunal (I. C. & R.)

(दोन) वित्तीय आवश्यकता :

(II) Financial Requirements :

वर्गीकरण	प्रत्यक्ष खर्च, २०२१-२०२२ Actuals, 2021-22	अर्थसंकल्प, २०२२-२०२३ Budget Estimates, 2022-23	सुधारित अंदाज, २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-23	अर्थसंकल्प, २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-2024	वर्गीकरण Classification
1	2	3	4	5	6
(अ) कार्यक्रमानुसार वर्गीकरण-					
(१) संचालन व प्रशासन					
(अ) महाराष्ट्र गलिच्छ वस्ती (सु.नि.व.पु.) अधिनियम १९७१ खाली स्थापन झालेल्या न्याया- धिकरणावरील खर्च (२२१६०६७२)	2851	6434	48873	55457	(A) Activity Classification (1) Direction and Administration (a) Expenditure on Tribunal under Maharashtra Slum Areas (I C. & R.) Act, 1971. (22160672)
एकूण	2851	6434	48873	55457	Total
(ब) उद्दिष्टवार वर्गीकरण-					
(०१) वेतन	2737	6045	6045	8000	Salaries
(०२) अतिकालीक भत्ता	..	1	1	1	Overtime Allowances
(०६) विज बिल व दूरध्वनी	38	5	50	90	Light Bill & Telephone
(११) प्रवास खर्च	..	10	10	15	Travelling expenses
(१३) कार्यालयीन खर्च	39	98	90	130	Office expenses
(१४) भाडेपट्टी व कर	..	100	42589	47081	Rent
(१७) संगणक खर्च	..	20	20	20	Computer Exp.
(२४) पेट्रोल, तेल व वंगण	37	110	60	120	Petrol, oil & Lubricants
एकूण	2851	6434	48873	55457	Total

तक्ता-द्वेने TABLE-II

महाराष्ट्र गलिच्छवस्ती (सु. नि. व पु.) न्यायाधिकरण गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१
Maharashtra Slum Area Tribunal (I. C. & R.)

(तीन) कार्यभाराचा गोषवारा दाखविणारा तक्ता :

(iii) Programme of work-load summary table of activities and explanation of financial requirements :

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	वर्षाच्या सुरुवातीस शिल्लक असलेली प्रकरणे		वर्षाच्या कालावधीत असलेली प्रकरणे		निकालात काढलेली प्रकरणे		वर्ष अखेरीस प्रलंबित प्रकरणे		Types of work				
		No. of cases pending at the beginning of	No. of cases pending at the end of	No. of cases received during	No. of cases disposed of during	No. of cases pending at the end of	No. of cases pending at the end of	No. of cases pending at the end of	No. of cases pending at the end of					
Sr. No.		२०१९-२०	२०२०-२१	२०२१-२२	२०२२-२३	२०२१-२२	२०२२-२३	२०२१-२२	२०२२-२३	२०२१-२२	२०२२-२३	२०२०-२१	२०२१-२२	२०२२-२३
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
(१)	अपिले ...	68	75	72	1	54	12	25	3	64	75	72	86	1. Appeals
(२)	संकीर्ण अर्ज	105	84	107	10	14	25	36	3	164	84	107	11	2. Misc. Appln.

तक्ता क्रमांक - तीन
TABLE No. - III

(चार) कर्मचारीविषयक सारांश महाराष्ट्र गलिच्छवस्ती (सु. नि. व पु.) न्यायाधिकरण

(IV) Personel Summary on Maharashtra Slum area (I. C. & R.) Tribunal

अ.क्र. Sr. No.	पदनाम	वेतनश्रेणी Pay-scales	पदसंख्या No. of Posts		Designation
			२०२०-२०२१ 2020-2021	२०२१-२०२२ 2021-2022	
(१)	राजपत्रित -गट-अ				<i>Gazetted Class I</i>
	१) अध्यक्ष	S-27 Rs. 118500-214100	1	1	President
(२)	राजपत्रित -गट-ब				<i>Gazetted Class II</i>
	प्रबंधक	S-15 Rs. 41800-132300	1	1	Registrar
		एकूण	2	2	Total
(३)	अराजपत्रित-गट-ब				<i>Non-Gazetted Class II</i>
	लघुलेखक (निम्न श्रेणी)	S-14 Rs. 38600-122800	1	1	Steno (Lower Grade)
(४)	अराजपत्रित-गट-क				<i>Non-Gazetted Class III</i>
	वरिष्ठ लिपिक	S-8 Rs. 25500-81100	1	1	Sr. Clerk
	लिपिक-टंकलेखक	S-6 Rs.19900-63200	1	1	Clerk-cum-Typist
		एकूण	3	3	Total
(५)	अराजपत्रित-गट-ड				<i>Non-Gazetted Class IV</i>
	शिपाई	S-5 Rs. 15000-47600	3	3	Peons
		एकूण	3	3	Total
		एकूण बेरीज	8	8	Grand Total

७. अपील अधिकारी

प्रास्ताविक :-

मुंबई गृहनिर्माण मंडळ अधिनियम, १९४८ खाली अपिल अधिकारी यांच्या कार्यालयाची स्थापना १९७३ मध्ये झाली. त्यानंतर महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास अधिनियम, १९७६ अंमलात आल्यानंतर त्या अधिनियमातील कलम ७० प्रमाणे खालील अपिले, अपिल अधिकारी यांच्याकडे सोपविण्यात आली आहेत.

१) प्राधिकरणाच्या जागेत राहणाऱ्या भाडेकरूंना जागेतून काढून टाकण्याबाबत त्या अधिनियमातील कलम ६६ खाली दिलेल्या सक्षम अधिकाऱ्यांच्या निर्णयावरील अपिले.

२) प्राधिकरणाच्या जागेत राहणाऱ्या भाडेकरूंकडून भाडे भरपाई व दंड सक्तीने वसूल करण्याबाबत त्या अधिनियमातील कलम ६७ खाली दिलेल्या सक्षम अधिकाऱ्यांच्या निर्णयावरील अपिले.

तक्ता-एक TABLE-I
अपील अधिकारी कार्यालय
Office of the Appellate Officer

(दोन) वित्तीय आवश्यकता :

(II) Financial Requirements :

वर्गीकरण	(रुपये हजारत)					
	प्रत्यक्ष खर्च, २०१९-२०२० Actuals, 2019-20	अर्थसंकल्प, २०२२-२०२३ Budget Estimates, 2022-23	सुधारित अंदाज, २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-23	अर्थसंकल्प, २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-2024	5	6
1	2	3	4	5	6	
(अ) कार्यक्रमानुसार वर्गीकरण-						
(१) अपील अधिकारी (२२१६०६८१)	656	1648	(A) Activity Classification (2) Appellate Officer (22160681)
एकूण	656	1648	Total
(ब) उद्दिष्टानुसार वर्गीकरण-						
(०१) वेतन	902	1412	1341	1553	..	(B) Objectwise Classification Salaries
(०३) अतिकालीन भत्ता	..	1	1	1	..	Overtime Allowances
(०६) दूरध्वनी व विज बिल	..	45	41	45	..	Telephone & Light Bill
(११) प्रवास खर्च	..	1	1	1	..	Travelling expenses
(१३) कार्यालयीन खर्च	..	400	30	42	..	Office expenses
(१४) भाडे पट्टी व कर	..	500	450	500	..	Rent
एकूण	902	1999	1870	2142	..	Total

तक्ता - तीन TABLE No. - III
अपील अधिकारी कार्यालय Officer of the Appellate Officer

(चार) कर्मचारीविषयक सारांश :

(IV) Personnel Summary :

अ.क्र. Sr. No.	पदनाम	वेतनश्रेणी Pay-scales	पदसंख्या No. of Posts		Designation
			२०१८-२०१९ 2018-2019	२०१९-२०२० 2019-2020	
राजपत्रित-गट अ					<i>Gazetted--(Class I)</i>
(१)	अपील अधिकारी	S-25 Rs. 78800-209200	1	1	Appellate Officer
एकूण			1	1	Total
अराजपत्रित-गट-क					<i>Non-Gazetted Class III</i>
(२)	शिरेस्तेदार	S-14 Rs.38600-122800	1	1	Shirastedar
(३)	लघु-लेखक (उच्च श्रेणी)	S-15 Rs. 41800-132300	1	1	Stenographer (H.G.)
(४)	सहाय्यक (पुनरुज्जीवन प्रस्तावित)	S-14 Rs. 38600-122800	1	1	Assistant (Revival Proposed)
एकूण			3	3	Total
एकूण बेरीज			4	4	Grand Total

८. बृहन्मुंबई सक्षम प्राधिकारी

प्रस्तावना :-

१) सक्षम प्राधिकारी, बृहन्मुंबई कार्यालयात गव्हर्मेंट प्रिमायसेस (इव्हिक्शन) ॲक्ट, १९५५ च्या कायद्यातील तरतुदीची अंमलबजावणी करण्याचे काम सोपविण्यात आले आहे. गव्हर्मेंट प्रिमायसेस (इव्हिक्शन) ॲक्ट, १९५५ हा कायदा बृहन्मुंबई हद्दीतील सर्व शासकीय जागांना लागू होतो. या कायद्याच्या तरतुदीनुसार शासनाचे मालकीच्या जागेतून अनधिकृत इसमांना न्यायालयात न जाता बाहेर काढता येते.

२) शिवाय, शासन खालील महामंडळासाठी सक्षम प्राधिकारी बृहन्मुंबई यांचेकडे वेगळे आदेश काढून निष्कासन प्रकरणाच्याबाबत खालील महामंडळे अंतर्भूत केली आहेत.

- १) हाफकीन जीव औषध निर्माण महामंडळ
- २) महाराष्ट्र राज्य विद्युत महामंडळ.
- ३) पोलीस आयुक्त कार्यालय, कक्ष-८ (इमारत शाखा), मुंबई

तक्ता - एक TABLE - I
सक्षम प्राधिकारी बृहन्मुंबईकरिता
(२२१७ ०२७२)

(दोन) वित्तीय आवश्यकता :

(II) Financial Requirements :

		(रुपये हजाराने)			
तपशील	प्रत्यक्ष खर्च, २०२१-२०२२ Actuals, 2021-2022	अर्थसंकल्प, २०२२-२०२३ Budget Estimates, 2022-23	सुधारित अंदाज, २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-23	अर्थसंकल्प, २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2024-2024	Classification
1	2	3	4	5	6
(अ) कार्यक्रमाचे वर्गीकरण-					
(१) संचालन व प्रशासन	6468	10116	10116	11187	Direction and Administration
एकूण-स्थूल	6468	10116	10116	11187	Total-A-Gross
वजा वसुली	Deduct-Recoveries
एकूण-अ-निव्वळ	6468	10116	10116	11187	Total-A-Net
(ब) अदृष्ट्यवार वर्गीकरण-					
(०१) वेतन	6080	10061	10061	100010	Salaries
(०६) दुरध्वनी व विज बिल	..	20	20	50	Telephone & Light Bill
(११) देशांतर्गत प्रवास खर्च	Travel Domestic expenses
(१३) कार्यालयीन खर्च	12	35	35	70	Office expenses
एकूण-स्थूल	Total-B-Gross
वजा वसुली	Deduct-Recoveries
एकूण-ब-निव्वळ	6092	10116	10116	111020	Total-B-Net

तक्ता - तीन
TABLE - III

(चार) कर्मचारीविषयक सारांश बृहन्मुंबई सक्षम प्राधिकारी
(IV) Personnel Summary of Competent Authority for Grater Mumbai

अ. क्र. Sr. No.	पदनाम	वेतनमान Pay-scales	पदसंख्या No. of Posts		Designation
			२०२२-२०२३ 2022-2023	२०२३-२०२४ 2023-2024	
(१) राजपत्रित-गट अ					<i>Gazetted-Class-I</i>
१.	सक्षम प्राधिकारी बृहन्मुंबई	S-20 : 56100-177500	1	1	Competent Authority For Greater Mumbai
एकूण			1	1	Total
(२) अराजपत्रित-गट-क					<i>Non Gazetted-Class-III</i>
१.	ज्यु. स्टेनो	S-14 : 38600-122800	1	1	Stenographer (L. G.)
२.	वरिष्ठ लिपिक	S-8 : 25500-81100	1	1	Sr. Clerk
३.	अंमलबजावणी निरीक्षक	S-8 : 25500-81100	3	3	E. I.
४.	लिपिक-टंकलेखक	S-6 : 19900-63200	1	1	Clerk-cum Typist
५.	लिपिक	S-6 : 19900-63200	3	3	Clerk
एकूण			9	9	Total
(३) अराजपत्रित-गट-ड					<i>Non Gazetted-Class-IV</i>
१.	नाईक	S-3 : 16600-52400	1	1	Naik
२.	शिपाई	S-1 : 15000-47600	4	4	Peon
एकूण			5	5	Total
एकूण बेरीज			15	15	Grand Total

९. सक्षम प्राधिकारी भाडे नियंत्रण कायदा

प्रस्तावना :

१) मुंबई भाडे नियंत्रण उपहारगृह व निवासस्थाने दर नियंत्रण अधिनियम, १९४७ (पश्चिम महाराष्ट्रासाठी). २) मध्य प्रांत व-हाड घर भाड्याने देण्यासाठी भाडे नियंत्रण आदेश १९४९ (विदर्भासाठी) व ३) हैद्राबाद घरभाडे निष्कासन व भाडेपट्टी नियंत्रण अधिनियम १९५४ (मराठवाड्यासाठी) हे ३ अधिनियम एकत्रित करून महाराष्ट्र भाडेनियंत्रण अधिनियम, १९९९ लागू केलेला आहे. महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण कायदा, १९९९ या मधील तरतुदीस अनुसरून राज्यात कोकण महसुली विभाग, मुंबई, पुणे महसुली विभाग, पुणे, नाशिक महसुली विभाग, नाशिक, औरंगाबाद महसुली विभाग, औरंगाबाद, नागपूर महसुली विभाग, नागपूर व अमरावती महसुली विभाग,

अमरावती अशा एकूण ६ ठिकाणी सक्षम प्राधिकारी, भाडे नियंत्रण न्यायालयांची स्थापना करण्यात आलेली आहे. या कार्यालयांतील "सक्षम प्राधिकारी, भाडे नियंत्रण न्यायालय" या पदावर प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्याकडून वेळोवेळी प्राप्त होणाऱ्या शिफारशीनुसार "दिवाणी न्यायाधिश-कनिष्ठ स्तर" दर्जाच्या न्यायाधिकारिकांच्याची बदलीने प्रतिनियुक्तीवर नियुक्ती करण्यात येते. या अधिनियमातील प्रकरण V व VIII च्या तरतुदीचे अधिन राहून हे सक्षम प्राधिकारी घरमालक व भाडेकरू यांच्यातील वादा संदर्भात निवाड्याचे काम पाहतात.

तक्ता - एक TABLE - I
सक्षम प्राधिकारी भाडे नियंत्रण कायदा
(२०७० ०५१२)

(दोन) वित्तीय आवश्यकता :

(II) Financial Requirements :

तपशील 1	(रुपये हजारत)				Classification 6
	2	3	4	5	
	प्रत्यक्ष खर्च, २०२१-२०२२ Actuals, 2021-22	अर्थसंकल्प, २०२२-२०२३ Budget Estimates, 2022-23	सुधारित अंदाज, २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-23	अर्थसंकल्प, २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-2024	
(अ) कार्यक्रमाचे वर्गीकरण-	...	31358	23636	31396	(A) Activity Classification
एकूण-स्थूल	18850	31358	23636	31396	Total-A-Gross
वजा वसुली	Deduct-Recoveries
एकूण-अ	18850	31358	23636	31396	Total-A-Net
(ब) उद्दिष्टवार वर्गीकरण-	(B) Objectwise Classification				
सक्षम प्राधिकारी (भा.नि.का.)	Rent-control Act, 1947				
वेतन	13880	29384	20474	29384	Salaries
अतिकालीक भत्ता	101	120	191	126	Over time allowance
दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क...	..	500	450	405	Telephone & Light aill
देशांतर्गत प्रवास खर्च	67	139	540	140	Traval Domestic Expenses
कार्यालयीन खर्च	220	513	1726	1134	Office Expenses
भाडेपट्टी व कर	555	596	179	96	
संगणक खर्च	33	100	70	105	Rent othee Expense
प्रमुख शिर्ष २०७० एकूण	18850	31358	23636	31396	Total-C-Gross 2070
					Major Head

तक्ता - दोन TABLE - II

(तीन) कार्यभाराचा गोषवारा दाखविणारा तक्ता :

(iii) Programme of work-load summary table of activities and explanation of financial requirements :

कामाचा प्रकार	३१-३-२०२१ अखेर प्रलंबित असलेली प्रकरणे No. of cases pending at end of 31-3-2021	२०२०-२०२१ वर्षाच्या कालावधीतील प्रकरणे No. of cases during the year 2020-2021		२०२१-२०२२ वर्षाच्या कालावधीतील प्रकरणे No. of cases during the year 2021-2022		२०२२-२०२३ वर्षाच्या कालावधीतील प्रकरणे No. of cases during the year 2022-2023		Remarks		
		नवीन असलेली प्रकरणे New Cases	निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed of	वर्षाच्या सुरुवातीला प्रलंबित असलेली प्रकरणे No. of Cases pending at the begging of the year	वर्षामध्ये नवीन असलेली प्रकरणे New Cases disposed of	वर्षामध्ये निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed of	वर्षामध्ये सुरुवातीला प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases Pending at the begging of the year		वर्षामध्ये नवीन असलेली प्रकरणे New Cases during the year	वर्षामध्ये नवीन (ऑक्टोबर २०१७) निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed of (October 2017) of the year
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
सक्षम प्राधिकारी भा. नि. का. न्यायालयीन प्रकरणे	160	262	204	218	374	161	431	268	160	Mumbai
मुंबई	305	49	14	340	72	24	388	69	14	Pune
पुणे	64	15	2	77	14	6	85	18	17	Nashik
नाशिक	61	27	12	76	11	10	77	30	17	Nagpur
नागपूर	..	4	..	4	2	5	1	4	1	Amravati
अमरावती	..	5	..	5	6	2	..	Aurangabad
औरंगाबाद	590	362	232	720	474	206	988	391	209	Total
एकूण										

सक्षम प्राधिकारी भा. नि. का.

न्यायालयीन प्रकरणे

Cases in the Court competent authority under R. C. Act

तक्ता - तीन
TABLE - III

(चार) कर्मचारीविषयक सारांश :
(IV) Personnel Summary :

अ. क्र. Sr. No.	पदनाम	वेतनमान Pay-scales	पदसंख्या No. of Posts		Designation
			२०२१-२०२२ 2021-2022	२०२२-२०२३ 2022-2023	
(१)	राजपत्रित-गट-अ				<i>Gazetted--Class-I</i>
	सक्षम प्राधिकारी, दिवाणी न्यायाधिश (कनिष्ठस्तर वर्ग-१)	S. 20 Rs. 56100-177500	6	6	Competent Authority Civil Judge (Lower grade Class-I)
		एकूण	6	6	Total
(२)	राजपत्रित-गट-ब				<i>Gazetted-Class-II</i>
	अधीक्षक	S. 15 Rs. 41800-132300	6	6	Superintendent
		एकूण	6	6	Total
(३)	अराजपत्रित-गट-क				<i>Non Gazetted-Class-III</i>
	प्रोसेस सर्वर	S-10 Rs. 38600-122800	6	6	Process Server
	लघूलेखक (निम्न श्रेणी)	S-14 Rs. 29200-92300	6	6	Steno (Lower Grade)
	लिपीक टंकलेखक	S-6 Rs. 19900-63200	11	11	Clerk cum Typist
	कनिष्ठ लिपीक	S-6 Rs. 19900-63200	1	1	Jr. Clerk
		एकूण	24	24	Total
(४)	अराजपत्रित-गट-ड				<i>Non Gazetted-Class-IV</i>
	शिपाई	S-1 Rs. 15000-47600	12	12	Peon
		एकूण	12	12	Total
		एकूण बेरीज	48	48	Grand Total

विशेष नियोजन प्राधिकरण, नविन चंद्रपूर

महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम, १९६६ च्या कलम ४० अन्वये महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणाची शासनाने विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून सुमारे १३९१.७१ हेक्टर क्षेत्रासाठी दि. २९ डिसेंबर, १९९८ रोजी नेमणूक केली आहे. यास अनुसरून सदर क्षेत्राचा प्रारूप विकास आराखडा शासनाने दि. ३० जून, १९९८ रोजी मंजूर केला होता. सदरचा विकास आराखड्यात खालील जमिनी संपादित करण्याचे ठरविण्यात आले आहे.

१) विकास आराखड्यातील मुख्य रस्ते	५८.९३ हेक्टर
२) विकास केंद्र	४६.३२ हेक्टर
३) म्हाडा संकुल	४०.३१ हेक्टर
४) सार्वजनिक गृहनिर्माण	५८.१८ हेक्टर
५) हॉस्पिटल व माध्यमिक शाळा	६.०७ हेक्टर
६) बगीचा, पार्क व खेळाचे मैदान, बरीयल ग्राऊंड इ.	४८.७२ हेक्टर

एकूण २५८.५३ हेक्टर

वरील प्रस्तावितानुसार आतापर्यंत २००.०५ हेक्टर जमीन संपादित केली आहे. याकरिता मार्च २०२२ अखेरपर्यंत एकूण रक्कम रुपये २७६.३९ कोटी कोटी शासनातर्फे उपलब्ध झाले आहेत. या तरतुदीपैकी मुख्यत्वे जमिनीचा मोबदला, पाणीपुरवठा, आस्थापना, बाह्य विद्युतीकरण, मुख्य रस्त्यांची कामे, मलनिःसारण व्यवस्था व इरई नदीवरील पुलाचे काम यांचा वरील खर्चामध्ये समावेश आहे. सदर योजनांसाठी २०२३-२४ साठी रु. ४५.२५ कोटी तरतूद मंजूर करण्यात आली आहे.

भू-संपादन--सदर योजनेअंतर्गत मार्च २०२२ अखेरपर्यंत खालीलप्रमाणे जमीन संपादित करण्यात आली.

१) मुख्य रस्ते	--	क्षेत्र ५८.९३ हेक्टरपैकी ४६.५६ हेक्टर जमीन संपादित केली व क्षेत्र १२.३७ हेक्टर जमीन संपादनाची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.
२) विकास केंद्रे	--	४६.३२ हेक्टरपैकी क्षेत्र २२.०० हेक्टर जमीन संपादित केली आहे व २४.३२ हेक्टर जमीन संपादनाची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.
३) सार्वजनिक गृहनिर्माण	--	५८.१८ हेक्टर क्षेत्रापैकी पूर्ण क्षेत्र ५८.१८ हेक्टर जमीन संपादित केली आहे.
४) म्हाडा संकुल	--	४०.३१ हेक्टरपैकी क्षेत्र ८.९७ हेक्टर जमीन संपादित केलेली आहे व ३१.३४ हेक्टर जमीन संपादनाची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.
५) हॉस्पिटल व माध्यमिक शाळा	--	६.०७ हेक्टरपैकी पूर्ण क्षेत्र ६.०७ हेक्टर जमीन संपादित केलेली आहे.
६) बगीचा, पार्क व खेळाचे मैदान, बरीयल ग्राऊंड	--	४८.७२ हेक्टर पूर्ण क्षेत्र संपादित केलेली आहे.

या योजनेअंतर्गत मार्च २०२२ पर्यंत जमिनीच्या मोबदल्यासाठी रु. १४४.८९ कोटी, विकास आराखड्यातील डीपी, रस्ते विकासाच्या कामासाठी रु. ८९.०० कोटी, विद्युत पुरवठ्याच्या कामाकरिता रु. ९.७२ कोटी, मलनिःसारण व्यवस्थेच्या कामाकरिता रु. ६३.९५ कोटी, पाणीपुरवठा योजनेच्या कामाकरिता रु. ४८.१७ कोटी, इरई नदीवरील पुलाच्या कामाकरिता रु. ८०.०६ कोटी तसेच आस्थापना खर्च, पीएमसी, देखभाल व दुरुस्ती कामाकरिता रु. १३.४६ कोटी असे एकूण रु. ४४९.२५ कोटी इतका खर्च झाला आहे.

१०. प्रधानमंत्री आवास योजना (नागरी) "सर्वासाठी घरे-२०२२"

केंद्र सरकारच्या प्रधानमंत्री आवास योजनेची राज्यात अंमलबजावणी करण्याकरीता राज्य मंत्रिमंडळाने दिनांक १ डिसेंबर, २०१५ च्या बैठकीमध्ये मान्यता दिलेली आहे. त्या अनुषंगाने दिनांक ९ डिसेंबर, २०१५ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यांत आलेला आहे. सद्यःस्थितीत सदर योजना राज्यातील ३९२ स्थानिक नागरी स्वराज्य संस्था, मुंबई/पुणे/नाशिक/औरंगाबाद/नागपूर महानगर प्रादेशिक विकास प्राधिकरणे, शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ (CIDCO), महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ (MSRDC), नवी मुंबई विमानतळ प्रभाव अधिसूचित क्षेत्र (NAINA), नागपूर सुधार प्रन्यास (NIT), सर्व कटक मंडळे (Cantonment Board), इ. च्या नियोजन क्षेत्रामध्ये राबविण्यात येत आहे. प्रधानमंत्री आवास योजनेतर्गत राज्याने सन २०२२ पर्यंत १९.४० लक्ष घरकुलांचे उद्दिष्ट निश्चित केलेले आहे. केंद्र शासनाने योजनेची मुदत दि. ३१-१२-२०२४ पर्यंत वाढविली आहे.

या योजनेतर्गत, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण (MHADA) यांना सुकाणू अधिकरण व अभियान संचालक म्हणून प्राधिकृत करण्यात आलेले आहे. या संदर्भातील प्रस्ताव नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेकडून MHADA कडे सादर केले जातात. प्राप्त होणाऱ्या प्रस्तावांची MHADA कडून तपासणी/छानणी करण्यात येते. तदनंतर असे प्रस्ताव राज्यस्तरीय मूल्यमापन समितीसमोर (SLAC) सादर करण्यात येतात. राज्यस्तरीय मूल्यमापन समिती (SLAC) कडून सदरचे प्रस्ताव मा. मुख्य सविच यांच्या अध्यक्षतेखालील राज्यस्तरीय मान्यता व संनियंत्रण समितीपुढे

(SLSMC) सादर केले जातात. राज्यस्तरीय मान्यता व संनियंत्रण समितीकडून मान्यताप्राप्त प्रस्ताव केंद्रीय मान्यता व संनियंत्रण समितीच्या (CSMC) मान्यतेसाठी पाठविले जातात.

प्रधानमंत्री आवास योजना खालील ४ घटकांतर्गत राबविण्यात येते--

- (१) जमिनीचा साधनसंपत्ती म्हणून वापर करून त्यावरील झोपडपट्ट्यांचा आहे तेथेच पुनर्विकास करणे (ISSR),
- (२) कर्ज संलग्न व्याज अनुदानाच्या माध्यमातून आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल आणि अल्प उत्पन्न घटकांसाठी परवडणाऱ्या घरांची निर्मिती करणे (CLSS), (दि. ३१-३-२०२२ पासून मुदत वाढ नाही.)
- (३) खाजगी भागीदारीद्वारे परवडणाऱ्या घरांची निर्मिती करणे (AHP),
- (४) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील लाभार्थ्यांद्वारे वैयक्तिक स्वरूपातील घरकूल बांधण्यास अनुदान (BLC) इ.

केंद्रीय मान्यता व संनियंत्रण समितीने (CSMC) आतापर्यंत १५२७ प्रकल्पांना तत्वतः मान्यता दिलेली आहे. त्यामध्ये ९०,९४,४७ घरकुले, तर CLSS अंतर्गत ५,७८,३०५ घरकुले असा एकूण १५,७८,६३२ घरकुलांचा समावेश आहे. केंद्र शासनाने सदर योजनेतर्गत केंद्र हिश्यापोटी आतापर्यंत रु. २६०६.३१ कोटी इतका निधी वितरित केलेला आहे. राज्य शासनाने महाराष्ट्र निवारा निधीतून राज्य हिश्यापोटी रु. ३४३९.२१ कोटी इतका निधी वितरित केला आहे.

११. झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण

झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना (प्राधिकरण) (SRA):

बृहन्मुंबईतील ४० लाख झोपडपट्टीवासियांना मोफत पक्की घरे देण्याची योजना महाराष्ट्र शासनाने जाहीर केली आहे. या संबंधात नेमलेल्या अभ्यास गटाच्या बहुतांश शिफारशी महाराष्ट्र शासनाने स्वीकारल्या आहेत. या योजने अंतर्गत ज्या झोपडीधारकांची नावे दिनांक १ जानेवारी, १९९५ च्या मतदार यादीत समाविष्ट आहेत व ते आजही त्याच ठिकाणावर/पत्त्यावर वास्तव्य करतात अशा झोपडपट्टीवासियांना २६९ चौ. फुटाची सदनिका (दिनांक १४-५-२००८ पूर्वी मंजूर योजनांसाठी ३०० चौ. मी.) विनामूल्य देण्याची तरतूद, संक्रमण शिबिराची उभारणी व पुनर्वसनासाठी बांधकामाचा खर्च भरून काढण्यासाठी ठराविक प्रमाणात विक्रीसाठी अतिरिक्त चटईक्षेत्र निर्देशांक देण्याची तरतूद ही या योजनेची महत्त्वाची वैशिष्ट्ये आहेत. झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, शासन निर्णय दिनांक १५ ऑक्टोबर, १९९६ अनुसार स्थापन करण्यात आले असून ३१ ऑक्टोबर, २०२२ अखेरपर्यंत झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडे

२३९३ प्रस्ताव प्राप्त झाले. विकासकांनी ठराविक मुदतीत काम चालू न केल्यामुळे अथवा छाननीसाठी अत्यावश्यक अशा दस्तऐवजाची ठराविक मुदतीत पूर्तता न केल्यामुळे ४३२ योजना दप्तरी दाखल करण्यात आले असून १७६४ प्रस्ताव कार्यरत आहेत. यापैकी १७६४ प्रस्तावांना मंजूरी देण्यात आलेली आहे. उर्वरित ४३२ प्रस्तावांची छाननी चालू असून मुख्यत्वेकरून मंजूरीसाठीचे आवश्यक दस्तऐवज व सुधारित नकाशे इत्यादी वास्तुविशारदांनी सादर करणे बाकी असल्याने अथवा परिशिष्ट-२ संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून प्राप्त न झाल्यामुळे ते प्रलंबित आहेत. १७६४ मंजूर केलेल्या प्रस्तावांमध्ये एकूण ५३०५७१ एवढ्या पुनर्वसन सदनिकांचा अंतर्भाव आहे. मंजूर योजनांपैकी २३८९ योजनेअंतर्गत २७९८७५ पुनर्वसन सदनिकांना बांधकाम चालू करण्याचा दाखला देण्यात आला आहे. भोगवटा प्रमाणपत्र दिलेल्या २२१८ योजना असून त्या योजनांतील २४३४७९ सदनिकांना दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०२२ अखेर पर्यंत भोगवटा प्रमाणपत्र दिले आहे.

झोपडपट्टी पुनर्विकास/पुनर्वसन योजनांचा जानेवारी, २०२० अखेर पर्यंतचा अहवाल

तपशील	३३[१०] चा प्रस्ताव		३(११) चा प्रस्ताव		३३(१४) चा प्रस्ताव		एकूण					
आरंभीची ऑक्टोबर एकूण शिल्लक	२०२२	३१/१०/२२	३१/१०/२२	२०२२	३१/१०/२२	३१/१०/२२	२०२२	३१/१०/२२				
१/१०/२२ मधील प्राप्त			१/१०/२२ मधील प्राप्त			१/१०/२२ मधील प्राप्त		१/१०/२२ मधील प्राप्त				
प्राप्त झालेल्या प्रस्तावाची संख्या	२६००	२	२६०२	५९	..	५९	१९४	..	१९४	२८५३	२	२८५५
दप्तरी दाखल केलेले प्रस्ताव	३६६	..	३६६	५	..	५	२३	..	२३	३९४	..	३९४
Amalgamation	४६६	..	४६६	१	..	१	४६७	..	४६७
कार्यरत असलेले प्रस्ताव	२०५५	७	२०६२	६१	..	६१	२६४	६	२७०	२३८०	१३	२३९३
उर्वरित प्रस्ताव												
१) नवीन धोरणाच्या पुर्ततेसाठी व इतर विविध अटीच्या पुर्ततेसाठी गृहनिर्माण संस्था/विकासाकडे प्रलंबित	१२०	..	१२०	२	..	२	१२२	..	१२२
२) सक्षम प्राधिकाऱ्याकडे परि.२ *४३० प्रलंबित	*४३०	२	..	२	४३२	..	४३२
३) न्यायालयीन प्रकरणामुळे प्रलंबित
४) झेप्रपुकडे निर्णयासाठी	१४५५	३	१४५८	६२	..	६२	२४३	१	२४४	१७६०	४	१७६४
एकूण मंजूर झालेल्या प्रस्तावांची संख्या
मंजूर झालेल्या प्रस्तावातील सदनिकेची संख्या	३८३२९२	४२३४	३८७५२६	१२८६५८	..	१२८६५८	१४३६१	२६	१४३८७	५२६३११	४२६०	५३०५.७९
मंजूर आराखडे योजना सदनिकेची संख्या	२२५७	११	२२६८	८९९	..	८९९	१९१	२	१९३	३३४७	१३	३३६०
सदनिकेची संख्या	२९६५१६	२००७	२९८५२३	१२६२२१	..	१२६२२१	१२०३१	६१	१२०९२	४३४७६८	२०६८	४३६८३६
काम चालू दाखला सदनिकेची संख्या	१६६८	८	१६७६	५६५	..	५६५	१४४	४	१४८	२३७७	१२	२३८९
भोगवटा प्रमाणपत्र दिलेल्या योजना	१६६५	१४	१६७९	४८०	..	४८०	५९	..	५९	२२०४	१४	२२१८
भोगवटा प्रमाणपत्र दिलेल्या योजनांतील सदनिकेची संख्या	१५९५२४	१०४४	१६०५६८	७८३४७	..	७८३४७	४५६४	..	४५६४	२४२४३५	१०४४	२४३४७९

१२. झोपडपट्ट्यांचे व्यवस्थापन

प्रास्ताविक :

मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्हा हे शहर भारतातील अग्रगण्य औद्योगिक व व्यापारी क्षेत्र असल्याने उद्योग धंद्यासाठी व चरितार्थासाठी देशातील व राज्यातील निरनिराळ्या भागातील लोकांचे लोंढे उपनगरात येऊ लागल्याने निवासी जागेचा प्रश्न उद्भवू लागल्याने लोकांनी मिळेल त्या जागेत झोपड्या बांधून राहण्यास सुरुवात केली. त्यामुळे मुंबई जिल्हा व मुंबई उपनगर जिल्ह्यामध्ये झोपडपट्ट्यांच्या संख्येमध्ये लक्षणीय वाढ झाली.

मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्ह्यामधील राज्य सरकारच्या केंद्र सरकारच्या, मुंबई महानगरपालिकेच्या व महाराष्ट्र गृहनिर्माण मंडळाच्या (म्हाडा) जमिनीवरील झोपड्यांची गणना करणे, झोपडीधारकांना ओळखपत्र देणे, झोपडीधारकांकडून नुकसानभरपाईची रक्कम वसूल करणे व शासनाच्या जमिनीवरील अतिक्रमणे निष्कासित करणे व शासनाच्या किमती जमिनीचे अतिक्रमणापासून संरक्षण करणे या कामासाठी अपर जिल्हाधिकारी (अतिक्रमणे/निष्कासने) मुंबई शहर, पूर्व उपनगरे व पश्चिम उपनगरे काम पाहतात. अपर जिल्हाधिकारी अतिक्रमणे/निष्कासने यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली केल्या जाणाऱ्या महत्त्वाच्या कामांचे स्वरूप खालीलप्रमाणे आहे.

१. शासकीय जमिनीवरील अतिक्रमणे शोधून काढणे आणि ती निष्कासित करणे.

२. महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्वसन) अधिनियम, १९७१ दुरुस्ती २००२ नुसार अतिक्रमण करणाऱ्या झोपडीधारकांवर गुन्हे दाखल करणे.

३. पात्र झोपडपट्टीवासीयांकरिता ओळखपत्रे योजना २००१ गृहनिर्माण विभागाच्या दिनांक ११-७-२००१ च्या शासन निर्णयानुसार राबविणे.

४. झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतर्गत अडथळा आणणाऱ्या झोपडी-धारकांविरुद्ध तसेच अपात्र ठरलेल्या झोपडीधारकांविरुद्ध महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम १९७१ चे कलम ३३ व ३८ अन्वये निष्कासनाची कार्यवाही करणे.

५. महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम १९७१ चे कलम १४ (१) अन्वये भूसंपादनाची कार्यवाही करणे.

६. महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम, १९७१ चे कलम ४ (१) अन्वये गलिच्छवस्ती घोषित करणे.

७. न्यायालयीन प्रकरणे हाताळणे.

८. बृहन्मुंबईमधील झोपडपट्ट्यांचा पुनर्विकास करणेसाठी सक्षम प्राधिकारी म्हणून झोपडीधारकाची पात्रता, अपात्रता, निश्चित करून त्यांना परिशिष्ट २ चा दाखला देणे.

९. सार्वजनिक हितासाठी आवश्यक असलेल्या जमिनीवर असलेल्या झोपडीधारकांची पात्रता / अपात्रता ठरवून त्यांना पर्यायी जागा देण्यासंबंधीची प्रकरणे हाताळणे. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयानुसार अशाप्रकारे झोपडीधारकांची पात्रता/अपात्रता ठरविण्याचे काम फार मोठ्या प्रमाणावर पश्चिम विभागाकडे आहे.

झोपडी गणना मोहीम २००१ :

१. महाराष्ट्र शासनाने बृहन्मुंबईतील झोपडीधारकांना ओळखपत्रे देण्याची मोहीम सन १९७६, १९८० व १९८५ मध्ये राबविली होती. त्यानंतर १९९५ पर्यंत अस्तित्वात असलेल्या झोपडपट्ट्यातील झोपड्यांची गणना करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे. शासन निर्णय दिनांक ९-३-२००० अन्वये दिनांक १-१-९५ च्या मतदार यादीत नावे असलेल्या व त्याच ठिकाणी वास्तव्य करीत असलेल्या झोपडीधारकांना संरक्षण देण्याच्यादृष्टीने विविध मालकीच्या जमिनीवरील झोपडपट्टीतील झोपड्यांचे सर्व्हेक्षण करून त्यांना ओळखपत्र देऊन त्याकरिता होणारा खर्च संबंधित झोपडीधारकांकडून वसूल करण्यात यावा असा निर्णय घेण्यात आला.

२. बृहन्मुंबईतील विविध मालकीच्या झोपडपट्टीतील झोपडीधारकांची सर्व्हेक्षण प्रपत्रे भरून घेण्यात आली असून बृहन्मुंबईतील एकूण १३,६३,५६८ प्रपत्रे/गणना फॉर्म भरून घेण्यात आले त्याचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

३. विभागाचे नाव	एकूण भरलेले सर्व्हेक्षण प्रपत्रे
मुंबई	..
मुंबई पूर्व उपनगरे	३,०४,३१८
पश्चिम उपनगरे	३,९२,३६३
एकूण	३,९२,३६३

४. सदरची योजना १ ते ८ टप्प्यात (अनुक्रमे अ, ब, क, ड, इ, फ, ग, ह,) राबविण्याचे शासनाचे धोरण असून प्रथम टप्प्यात सर्व्हेक्षण प्रपत्रे भरण्यात आलेल्या झोपडीधारकांपैकी ज्या झोपडीधारकांची नावे दिनांक १-१-१९९५ च्या मतदार यादीत समाविष्ट आहेत व त्याच ठिकाणी त्यांचे वास्तव्य आहे, व त्यांच्या झोपडीचा वापर निवासी प्रयोजनासाठी होत असून झोपडीचे क्षेत्रफळ २२५ चौ. फुटापर्यंत व त्यावरील क्षेत्र आहे. अशा झोपडीधारकांना प्रथम टप्प्यात ओळखपत्रे देण्याचा शासनाचा निर्णय आहे. त्यानुसार राज्य शासनाच्या एकूण ११९२९२ झोपडीधारकांची पात्रता निश्चित करण्यात येऊन संरक्षणास पात्र ठरलेल्या झोपडीधारकांचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

कार्यालयाचे नाव	राज्य शासनाच्या जमिनीवरील पात्र झोपडी-धारकांची संख्या	खाजगी घोषित जमिनी	एकूण
१. अप्पर जिल्हाधिकारी (अ/नि) मुंबई उपनगर जिल्हा (पश्चिम उपनगर)	११९१९२	..	११९१९२
२. अप्पर जिल्हाधिकारी (अ/नि) मुंबई पूर्व उपनगरे	४५६६९	२३६३५	६९३०४
३. अप्पर जिल्हाधिकारी (अ/नि) मुंबई शहर	१९४९९	७८	१९५७७

५. शासनाने आखून दिलेल्या समयबद्ध कार्यक्रमानुसार दिनांक १५ ऑगस्ट, २००२ पासून संरक्षणास पात्र ठरलेल्या व नुकसानभरपाईची रक्कम भरलेल्या झोपडीधारकांना ओळखपत्र वितरणाचे काम सुरू करण्यात आलेले असून पश्चिम उपनगरमध्ये दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०१६ पर्यंत झोपडीधारकांना नुकसानभरपाई भरणेबाबत द्यावयाच्या ११०९२६ इतक्या नोटीसा तयार करण्यात आलेल्या असून नोटीसा संबंधित

झोपडीधारकांना बजावण्यात आलेल्या आहेत त्यापैकी ९७५८६ झोपडीधारकांनी नुकसानभरपाईची रक्कम सहाय्यक आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचेकडे भरलेली आहे. त्यापैकी ९७०३९ ओळखपत्रे वितरित करण्यात आली आहेत.

६. शासनाचे आदेशानुसार पहिल्या टप्प्यातील २२५ चौ. फुटापर्यंतच्या क्षेत्रफळ असलेल्या निवासी झोपडीधारकांना ओळखपत्र वाटपाचे काम चालू असून शासनाने आदेश दिल्याने दुसऱ्या टप्प्याचे काम सुरू करण्यात आले आहे.

तक्ता - एक TABLE - I
झोपडपट्ट्यांचे व्यवस्थापन

(दोन) वित्तीय आवश्यकता :

(II) Financial Requirements :

		(रुपये हजारत) (Rs. in Thousand)			
		प्रत्यक्षिक खर्च, २०२१-२०२२ Actuals, 2021-22 Budget	अर्थसंकल्प, २०२२-२०२३ Estimates, 2022-2023	सुधारित अंदाज, २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-23	अर्थसंकल्प, २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-2024
वर्गीकरण	1	2	3	4	5
					6
(अ) कार्यक्रमाचे वर्गीकरण-					
झोपडपट्टी सुधार निधी व झोपडपट्टी व्यवस्थापनाकरिता कर्मचारी वर्ग					
(आ) अपर जिल्हाधिकारी (आ/नि) मुंबई शहर (२२१६ १२८३)	28770	38970	34734	42415	(a) Additional Collector (E/R) Mumbai city
(ब) अपर जिल्हाधिकारी (आतिक्रमण/निष्कासन) पश्चिम उपनगरे (२२१६ १३०९)	97653	124378	89243	153307	(b) Additional Collector (E/R) Western suburban (प्रस्तावित)
(क) अपर जिल्हाधिकारी (आ/नि) पूर्व उपनगरे (२२१६ १३२७)	153570	132955	123300	146020	(c) Additional Collector (E/R) Eastern suburban
(ड) अनुज्ञाती फीचे गलिच्छ वस्ती सुधारणा निधीला हस्तांतर	(d) Transfer of Licence fees etc. to slum improvement fund
(इ) मुंबई महापालिकेला शासकीय जमिनीवरील गलिच्छ वस्त्यात सेवा पुरविण्याबाबत अनुदान	(e) Grant-in-aid to M.M.C. for services in slums on Govt. land
(फ) झोपडी गणना मोहिम २००१	(f) Slum census programme
एकूण अ - निव्वळ वजा वसुली	229793	296303	247277	341742	Total - A - Net Deduct - Recoveries
एकूण	229793	296303	247277	341742	Total

तक्ता--तीन TABLE--III
गलिच्छ वस्त्यांची संख्या, झोपड्यांची संख्या इत्यादी तपशील

अनु. क्र.	शहराचे नाव १	२०२२-२०२३			२०२३-२०२४		
		गलिच्छ वस्त्यांची संख्या ३	झोपड्यांची संख्या ४	लोकसंख्या ५	गलिच्छ वस्त्यांची संख्या ६	झोपड्यांची संख्या ७	लोकसंख्या ८
अ	पश्चिम उपनगरे						
१.	बोरिवली
२.	मालाड	118	85107	235972	118	91230	260924
३.	अंधेरी	78	86430	432150	78	86430	432150
४.	बांद्रा	188	134565	308915	188	134565	308915
ब	पूर्व उपनगरे						
१.	मुलुंड	33	4719	23595	33	4719	23595
२.	भांडूप	96	60447	302235	02	3635	18175
३.	घाटकोपर	249	80817	238207	249	80817	238207
४.	कुर्ला
५.	चेंबूर
क	मुंबई शहर						
१.	कुलाबा	67	16223	88280	67	16223	88280
२.	धारावी	13	15166	62540	13	15166	62540
	एकूण	936	469728	1779744	833	410640	1487338

तक्ता-याच TABLE-V

अपर जिहाधिकारी (अतिक्रमण व निष्कासन) यांची कार्यालये

हे कार्यालय बृहन्मुंबईतील शासकीय रिकत जमिनीवर नवीन झोपड्या बांधल्या जात नाहीत याची दक्षता घेते आणि जर नवीन झोपड्या बांधल्या गेल्याचे निदर्शनास आले तर त्या झोपड्या या यंत्रणेमार्फत निष्कासित करण्यात येतात. सदर जमिनीवरील नवीन अतिक्रमणे आणि त्यांचे निर्मूलनक केल्याचा कामाचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :

Offices of Additional Collector (Encroachment Removal

This organisation is responsible to ensure that no new hutments are constructed on vacant Govt. land in Greater Mumbai and in case if new constructions are noticed, they are liable for demolition. The position of new encroachments on these lands and removal thereof is given below :

अ.क्र. प्रक्षेत्र	वर्षाच्या सुरुवातीस तोडावयाच्या बाकी असणाऱ्या अतिक्रमण झोपड्यांची संख्या (मार्च २०२२ अखेर)	चालू वर्षी नवीन झालेल्या अतिक्रमण झोपड्यांची संख्या (एप्रिल २०२२ ते ऑक्टोबर २०२२)	चालू वर्षात निष्कासित केलेल्या अतिक्रमण झोपड्यांची संख्या (एप्रिल २०२२ ते ऑक्टोबर २०२२)	वर्षाअखेरीस शिल्लक राहिलेल्या अतिक्रमण झोपड्यांची संख्या (नोव्हेंबर २०२२ पर्यंत)	Zone
Sr. No.	No. of encroachments outstanding at the beginning of the year (upto March, 2022)	No. of the New encroachments (April, 2022 to Oct. 2022)	No. of encroachments removal during the year (April, 2022 to Oct. 2022)	No. of encroachments at the end of the year (up to Nov. 2022)	
1	2	3	4	5	6
अ. पश्चिम उपनगरे					
१) बोरिवली	...	69	553	622	...
२) मालाड	...	158	410	467	...
३) अंधेरी	...	223	..	88	...
४) बांद्रा
ब. पूर्व उपनगरे					
५) मुलुंड	...	28	3	31	...
६) भांडुप	...	39	..	39	...
७) घाटकोपर	...	85	54	139	...
८) कुर्ला-१ व कुर्ला-२	...	296	..	296	...
९) चेंबूर-१ व चेंबूर-२	...	2115	..	2115	...
क. मुंबई शहर					
१०) कुलाबा	...	28	81	27	...
११) धारावी	26	निरंक	..
एकूण	...	4692	1844	2567	...
				3969	Total

अप्पर जिल्हाधिकारी (अतिक्रमण व निष्कासन) मुंबई, पुर्व उपनगरे यांचे कार्यालय

(चार) कर्मचारीविषयक गोषवारा

(IV) Personnel Summary

अ. क्र. Sr. No.	पदनाम Designation	वेतनमान Pay-scales		पदसंख्या No. of Posts		पदनाम Designation
		वेतनबँड Pay Band	वेतनश्रेणी Pay Scale	२०२१-२२ 2021-22	२०२२-२३ 2022-23	
राजपत्रित-वर्ग-अ						
Gazetted Grade -A						
१.	अप्पर जिल्हाधिकारी	S-25	78800-209200	1	1	.. Additional Collector
२.	उप-जिल्हाधिकारी	S-23	67700-208700	6	6	.. Deputy Collector
३.	तहसिलदार	S-20	56100-177500	5	5	.. Tahasildar
राजपत्रित-वर्ग-ब						
Non Gazetted Grade - B						
४.	लेखाधिकारी	S-16	44900-142400	1	1	.. Account Officer
५.	तहसिलदार	S-18	49100-155800	1	1	.. Asst. Controller of Slum
६.	नायब तहसिलदार	S-14	38600-122800	20	20	.. Naib-Tahasildar
७.	सहाय्यक लेखाधिकारी	S-15	41800-132300	5	5	.. Asst. Accounts Officer
अराजपत्रित-वर्ग-क						
Non Gazetted Grade - C						
८.	उप-लेखापाल	S-13	35400-112400	4	4	.. Deputy Accountant
९.	अव्वल कारकून	S-12	32000-101600	26	26	.. Awal Karkoon Senior Clerk
१०.	लघुलेखक	S-14	38600-122800	1	1	.. Stenographer
११.	प्रमुख भूमापक	S-13	35400-112400	3	3	.. Head Surveyor
१२.	भूमापक	S-6	19900-63200	18	18	.. Surveyor
१३.	वसुली कारकून (लिपिक)	S-6	19900-63200	60	60	.. Bill Collector
१४.	लिपिक व टंकलेखक	S-6	19900-63200	22	22	.. Clerk-cum-Typist
१५.	लिपिक	S-6	19900-63200	5	5	.. Clerk
१६.	गोदामपाल	S-6	19900-63200	1	1	.. Godown Keeper
१७.	रोखपाल	S-6	19900-63200	5	5	.. Cashier
१८.	वाहन चालक	S-6	19900-63200	10	10	.. Driver
१९.	टंकलेखक	S-6	19900-63200	4	4	.. Typist
२०.	कनिष्ठ लेखापरीक्षक	S-13	35400-112400	1	1	.. Jr. Auditor
२१.	लेखा लिपिक	S-6	19900-63200	6	6	.. Account clerk
२२.	कोषागार शिपाई	S-1	15000-47600	6	6	.. Treasury Peon
२३.	शिपाई चपराशी	S-1	15000-47600	17	17	.. Peon
२४.	हमाल	S-1	15000-47600	43	43	.. Hamal
२५.	पहारेकरी	S-1	15000-47600	1	1	.. Watchman
२६.	सफाई कामगार	S-1	15000-47600	4	4	.. Sweeper
अ + ब + क		एकूण बेरीज		276	276	.. Total A+B+C

नियंत्रक (अतिक्रमण व निष्कासन) बृहन्मुंबई बांद्रा यांचे कार्यालय

(चार) कर्मचारीविषयक गोषवारा
(IV) Personnel Summary

अ. क्र. Sr. No.	पदनाम	वेतनमान		पदसंख्या		Designation
		Pay-scales		No. of Posts		
		वेतनबँड Pay Band	वेतनश्रेणी Pay Scale	२०२१-२२ 2021-22	२०२२-२३ 2022-23	
अ राजपत्रित-गट-अ						
१.	अप्पर जिल्हाधिकारी (अतिक्रमण निष्कासन)	S-25	78800-209200	1	1	A Gazetted Grade - A Controller/Additional Collector (Enc/Rem)
२.	उप-जिल्हाधिकारी	S-20	56100-177500	5	5	Deputy Collector
३.	तहसिलदार (अतिक्रमण)	S-19	55100-175100	4	4	Tahasildar
अ एकूण				10	10	A-Sub-Total
ब राजपत्रित-गट-क						
४.	सहाय्यक लेखाधिकारी राजपत्रित-गट-ब	S-15	41800-132300	4	4	Asst. Accounts Officer Gazetted Grade-B
५.	उप-लेखापाल	S-13	35400-112400	5	5	Deputy Accountant
६.	नायब तहसिलदार राजपत्रित-गट-ब	S-14	38600-122800	18	18	Naib-Tahasildar Gazetted Grade-B
७.	कनिष्ठ लेखापरिक्षक	S-13	35400-112400	1	1	Jr. Auditor
८.	लघुलेखक	S-14	38600-122800	1	1	Steno Grapher
९.	प्रमुख भूमापक	S-13	35400-112400	2	2	Head Surveyor
१०.	वरिष्ठ भूमापक	S-13	35400-112400	0	0	Sr. Surveyor
११.	अवल कारकून	S-12	32000-10600	21	21	Awal karkoon/Senior Clerk
१२.	भूमापक	S-6	19900-63200	16	16	Surveyor
१३.	वसुली कारकून (लिपिक)	S-6	19900-63200	58	58	Bill Collector
१४.	लिपिक व टंकलेखक	S-6	19900-63200	22	22	Clerk-cum-Typist
१५.	लिपिक	S-6	19900-63200	4	4	Clerk
१६.	गोदामरक्षक	S-6	19900-63200	1	1	Godown Keeper
१७.	रोखपाल	S-6	19900-63200	4	4	Cashier
१८.	वाहन चालक	S-6	19900-63200	10	10	Driver
१९.	टंकलेखक	S-6	19900-63200	3	3	Typist
२०.	लेखा लिपिक	S-6	19900-63200	5	5	Account clerk
ब एकूण				175	175	B-Sub-Total
क चतुर्थश्रेणी-गट-ड						
२१.	पहारेकरी	S-1	15000-47600	1	1	Watchman
२२.	हमाल	S-1	15000-47600	35	35	Hamal
२३.	शिपाई	S-1	15000-47600	15	15	Peon
२४.	चक्रमुदण चालक	S-1	15000-47600	1	1	Roneo Peon
२५.	कोषागार शिपाई	S-1	15000-47600	4	4	Treasury Peon
२६.	सफाई कामगार	S-1	15000-47600	3	3	Sweeper
क एकूण				59	59	C-Sub-Total IV
एकूण अ-ब-क				244	244	Total A+B+C

अपर जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर (अधिनस्थ कार्यालयातील) मंजूर पदाचा तपशील

अ. क्र. Sr. No.	पदनाम	वेतन स्तर Pay-Level	वेतनमान (Pay-scale) वेतन मॅट्रिक्स Pay-Matrix	No of Post		Designation
				२०२१-२२ 2021-22	२०२२-२३ 2022-23	
अ राजपत्रित गट-अ						
A Gazetted Grade - A						
१.	उप-जिल्हाधिकारी	एस-२०	56100-177500	2	2	Deputy Collector
२.	तहसिलदार (अतिक्रमण)	एस-१९	55100-175100	1	1	Tahasildar
३.	अतिक्रमण निवारण अधिकारी	एस-१९	55100-175100	1	1	Encroachment Removal Officer
अ- एकूण				4	4	A-Sub-Total
ब राजपत्रित गट-ब						
Gazetted Grade - B						
४.	नायब तहसिलदार	एस-१४	38600-122800	3	3	Naib-Tahasildar
५.	सहाय्यक लेखाधिकारी	एस-१५	41800-132300	2	2	Asst. Accounts Officer
ब२ अराजपत्रित गट-क						
B Non Gazetted Grade - C						
६.	उप-लेखापाल	एस-१३	35400-112400	2	2	Deputy Accountant
७.	कनिष्ठ लेखापरीक्षक	एस-१३	35400-112400	1	1	Jr. Auditor
८.	लेखा लिपिक	एस-६	19900-63200	2	2	Accountant
९.	अव्वल कारकून	एस-१२	32000-101600	6	6	Awal Karkoon Senior Clerk
१०.	रोखपाल	एस-६	19900-63200	1	1	Cashier
११.	महसूल निरीक्षक	एस-६	19900-63200	9	9	Revenue Inspector
१२.	प्रमुख भूमापक	एस-१३	35400-112400	1	1	Head Surveyor
१३.	भूमापक	एस-६	19900-63200	6	6	Surveyor
१४.	लिपिक व टंकलेखक	एस-६	19900-63200	13	13	Clerk-cum-Typist
१५.	लिपिक	एस-६	19900-63200	1	1	Clerk
१६.	टंकलेखक	एस-६	19900-63200	1	1	cum-Typist
१७.	वाहन चालक	एस-६	19900-63200	2	2	Driver
ब- (२) एकूण				45	45	B(2)-Sub-Total
ब- (१) व ब(२) एकूण				50	50	B(1) & B(2)-Sub-Total
क चतुर्थश्रेणी-गट-ड						
C-Class IV Grade - D						
१८.	हमाल	१ एस	15000-47600	14	14	Hamal
१९.	शिपाई/चपराशी	१ एस	15000-47600	5	5	Peon
२०.	पहारेकरी	१ एस	15000-47600	1	1	Wachman
२१.	कोषागार शिपाई	१ एस	15000-47600	1	1	Treasury Peon
२२.	सफाई कामगार	१ एस	15000-47600	1	1	Sweeper
क- एकूण				22	22	C-Sub-Total
एकूण अ + ब + क				76	76	A + B + C-Total

१३. शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादित

शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादितची स्थापना २५ सप्टेंबर, १९९८ च्या शासन निर्णयाद्वारे बृहन्मुंबईतील झोपडपट्टी पुनर्वसन शीर्ष गतीने व मुंबई महानगर परिसरामध्ये झोपडपट्टी पुनर्वसन तसेच दुर्बल घटकांसाठी तसेच परवडणाऱ्या घरांचे प्रकल्प राबविण्यासाठी आली होती. व कंपनी स्थापन झाल्यावर कंपनीच्या अधिकृत भांडवल रु. ६०० कोटी पैकी रु ११५ कोटी रुपये भागभांडवल शासनाकडून भरणा केलेला आहे.

शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादितने एकूण रु. ५६७.०० कोटी प्रकल्प खर्चाच्या १११ इमारतीतील १०६७२ सदनिकांच्या ९ योजना व खाजगी विकासकासमवेत १ अशा एकूण १० योजना राबविण्यास घेतल्या होत्या. झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्प बांधणीचे उद्दिष्ट विहित कालावधीत साध्य करण्यासाठी ज्या खाजगी विकासकांच्या झोपुप्रा प्रमाणित योजना वित्तीय उपलब्धतेअभावी अडल्या होत्या, अशा १४८०९ सदनिकांच्या ३० योजनांना सुध्दा कंपनीने त्यावेळी रु. ५३६ कोटी वित्तीय सहाय्य मंजूर केले होते. त्यापैकी रु. ७३.८५ कोटी ऑक्टोबर १९९९ पर्यंत वितरित केले होते. परंतु ऑक्टोबर १९९९ मध्ये उर्वरित कर्ज वितरण थांबविण्याचे व नवीन योजना हाती न घेण्याचे शासनाकडून आदेश देण्यात आल्यामुळे त्यावेळी केवळ अपूर्ण अवस्थेत असलेल्या योजना चालू ठेवण्यात आल्या व त्यामधून १११ इमारती बांधून आतापर्यंत त्यातील २०७ इमारतीमधील १०२२८ सदनिकांचे वितरण करण्यात आले आहे. या योजना राबविण्यात वित्तीय व अंतर्गत सुविधांच्या अभावामुळे आणि झोपडपट्टी वासियांची पात्रता सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून प्राप्त होण्यास जास्त कालावधी लागणे या कारणांमुळे सदर योजना पूर्ण होण्यास फारच विलंब होत गेला व त्यामुळे कंपनीचा कारभार थंडावला.

केंद्र शासनाने २०१४ नंतर "२०२२ पर्यंत सर्वांसाठी घरे" या दिलेल्या उद्दिष्टाच्या पार्श्वभूमीवर शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादित पुनर्जिवित करण्याचे प्रयत्न करण्यात येत असून, सद्यःस्थितीत या कंपनीच्या प्रमुख उद्दिष्टानुसार परवडणारी घरे बांधण्याकरिता पुढीलप्रमाणे कार्यवाही चालू आहे.

अ) रखडलेल्या झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्पांना गती मिळण्यासाठी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने कंपनीकडे अप्रतिभूत व बिनव्याजी रु. ५०० कोटीची ठेव दिली आहे व त्याच्या प्रस्तावित विनियोगाचे प्रयत्न चालू आहे. मुंबईत झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना अंतर्गत किमान ५० टक्के परवडणारी घरे बांधण्यास इच्छुक विकासक/अशासकीय संस्था/झोपडपट्टी वासियांच्या सहकारी गृहनिर्माण संस्था यांच्याकडून प्रस्ताव मागविण्यात आले होते. त्याकरिता कंपनीने स्टेट बँक ऑफ इंडियाबरोबर सामंजस्य करार केला असून त्याद्वारे कंपनी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्पातील पुनर्वसन घटकाच्या बांधणीसाठी प्रारंभिक वित्तीय सहाय्य की जे बांधणी खर्चाच्या ७० टक्क्यांपर्यंत करेल. स्टेट बँक ऑफ इंडिया ही त्यामध्ये विक्री घटकाच्या बांधणी खर्चासाठी वित्तीय सहाय्य त्या बँकेच्या धोरणानुसार देणार आहे.

ब) मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्रात सर्वसामान्यांच्या दृष्टीने घरांच्या परवडणाऱ्या किमती राहाव्यात म्हणून बाजारभावाने जमीन घेणे व्यवहार्य नसल्याने शासकीय जमिनी उपलब्ध होण्यासाठी महसूल व वन विभागाच्या शासन निर्णय क्र जमीन-२०१५/प्र.क्र. ४५/ज-१, दिनांक १ जून, २०१५ मधील तरतुदी विचारात घेऊन सुयोग्य शासकीय जमिनींचे पूर्व सुसाध्य अहवाल तयार बांधकामास योग्य आढळलेल्या दोन भूखंडाची मागणी राज्य शासनाकडे दि. २१ सप्टेंबर, २०१७ च्या पत्राद्वारे करण्यात आली आहे.

क) मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्रातील नागरी स्वराज्य संस्थांच्या सुयोग्य जमिनी उपलब्ध होण्याच्या दृष्टीने त्यांचेशी संयुक्त विकास करार करण्याची संकल्पना शिपुप्रमकडून त्या नागरी स्वराज्य संस्थांना दि. २५ एप्रिल, २०१६ च्या पत्रान्वये कळविण्यात आलेली आहे. त्यांच्याकडून प्रतिसाद अपेक्षित आहे. यानंतर प्रकरण त्या स्तरावरच आहे.

ड) विकास नियंत्रण नियमावली १९९१ मधील नियम ३३(१४) (डी) व विकास नियंत्रण आणि प्रोत्साहक नियमावली-२०३४ मधील नियम ३३(११) नुसार मंजूर झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतून उपलब्ध होणाऱ्या सदनिका झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या दि. ७ डिसेंबर, १९९८ च्या बैठकीतील ठराव क्रमांक ८.४.२ नुसार शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादित प्राप्त होतात. आजपर्यंत एकूण ३०९० इतक्या सदनिका प्राधिकरणाकडून कंपनीस प्राप्त झालेल्या आहेत. उपरोक्त विकास नियंत्रण नियमावली नुसार या सदनिकांचा वापर केवळ झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतील लाभार्थींना तात्पुरत्या स्वरूपात स्थलांतरित करण्यासाठी कायमस्वरूपी संक्रमण सदनिका म्हणून करण्यात येत आहे. कंपनीकडील सध्या रिक्त असलेल्या १९८४ कायमस्वरूपी संक्रमण सदनिका खाजगी विकासकांना त्यांचे मंजूर झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतील पात्र झोपडीधारकांना तात्पुरत्या स्वरूपात स्थलांतरित करण्यासाठी निविदा पद्धतीने, परवानगी व अनुज्ञा (Leave and License) तत्वाने भाडेतत्वावर वितरीत करण्याच्या प्रस्तावास संचालक मंडळाने दिलेल्या मंजूरीनुसार लवकरच निविदा प्रक्रिया राबविण्यात येत आहे. जेणेकरून या झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना जलदगतीने पूर्ण करण्यास मदत होईल.

(ई) राहुल नगर शिवडी येथील मंजूर अभिन्यासातील सेट बँक एरिया वरील सर्व अतिक्रमणे कंपनीकडून निष्कासित करण्यात आलेली असून, सेट बँक एरिया साठीचा प्रोरेटा (Pro-rate charges) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस कंपनीकडून अदा करण्यात आलेला आहे. सदरचा सेट बँक एरिया महानगरपालिकेस दि. २४ मे, २०२२ रोजी हस्तांतरित करून झोपडपट्टी पुनर्विकास प्राधिकरणाकडून विक्री घटकातील २४ दुकानी गाळ्यासहीत इमारत क्र. २ चे पूर्ण भोगवटा प्रमाणपत्र दि. १० ऑगस्ट, २०२२ रोजी प्राप्त झाले आहे. सेट बँक एरिया हस्तांतरित केल्यानंतर बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने रस्त्याचे काम नुकतेच पूर्ण केले आहे. त्यामुळे मा. संचालक मंडळाच्या दि. १९ मार्च, २०१९ रोजीच्या ३४ व्या बैठकीतील ठरावानुसार तुर्भे मंडाले मानखुर्द येथील ६ दुकानी गाळे व राहुलनगर शिवडी येथील २४ गाळ्यांची ई-निविदा पद्धतीने विक्री करण्याची कार्यवाही सुरू करण्यात आली आहे.

१४. मंत्रालय गृहनिर्माण विभाग (खुद्द)

प्रास्ताविक

गृहनिर्माण व विशेष सहाय्य विभागाची १ नोव्हेंबर, १९८० रोजी निर्मिती करण्यात आली. तदनंतर या विभागाचे विभाजन होऊन या विभागाकडील विशेष सहाय्य कक्ष शासन निर्णय गृहनिर्माण व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक-विषय-२००१/प्र.क्र. १३८/प्रशा-१ दि. ३०-४-२००१ अन्वये सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक व क्रीडा विभागास जोडण्यात आला. सध्या हा विभाग गृहनिर्माण विभाग या नावाने कार्यरत आहे. या विभागाकडून नागरी गृहनिर्माण योजना ज्या सर्वसामान्य जनतेकरिता आहेत, त्यासंबंधीची अंमलबजावणी केली जाते. या व्यतिरिक्त, या विभागाकडून झोपडपट्टी सुधार, झोपडपट्टी- वासियांना मोफत घरे योजना, मुंबई शहर बेटावरील उपकरप्राप्त जुन्या इमारतीची दुरुस्ती व पुनर्रचना, अल्प उत्पन्न निवारा प्रकल्प व इतर गृहनिर्माणसंबंधीच्या कायद्याची अंमलबजावणी केली जाते.

शासनाचे (अ.मु.स. गृहनिर्माण) हे या विभागाचे प्रमुख असून त्यांना त्याचे कामात २ उपसचिव तसेच ५ अवर सचिव मदत करतात. सदर अधिकारी हे

गट अ दर्जाचे आहेत. तसेच उच्चश्रेणी लघुलेखकांची ३ पदे आहेत. तसेच, या विभागात गट-ब या दर्जाचे १२ कक्ष अधिकारी आहेत या विभागामध्ये न्यायप्रविष्ट प्रकरणे वाढलेली असल्याने दिनांक १ ऑगस्ट, १९९३ पासून अवर सचिव दर्जाचे विधी अधिकाऱ्याचे पद निर्माण केले आहे. सदर पदी विधी व न्याय विभागाद्वारे विधी अधिकारी यांची नियुक्ती केली आहे. त्यानुसार अवर सचिव (विधी) कार्यरत आहे. या विभागात मध्यवर्ती नोंदणी शाखा असून, त्या ठिकाणी बाहेरून येणारा सगळा पत्रव्यवहार स्वीकृत केला जातो आणि बाहेर जाणारा सगळा पत्रव्यवहार निर्गमित केला जातो. विभागात येणारे सर्व प्रकारचे टपाल नोंदणी शाखेतील संगणकावर नोंदविले जाते. तसेच संगणक प्रणाली विकसित झाली असून विभागाचे संगणकीकरण पूर्ण झाले आहे. रोख लेखापालांचे अधिपत्याखालील रोख शाखेकडून विभागात निधीची व्यवस्था पाहण्यात येते.

तक्ता-एक TABLE-I

(दोन) वित्तीय आवश्यकता :

(II) Financial Requirements :

(रुपये हजारत)

वर्गीकरण	1	2	3	4	5	6
	प्रत्यक्ष खर्च, २०२१-२०२२	अर्थसंकल्प, २०२२-२०२३	सुधारित अंदाज, २०२२-२०२३	अर्थसंकल्प, २०२३-२०२४	Budget Estimates, 2023-2024	Classification
	Actuals, 2021-22	Budget Estimates, 2022-23	Revised Estimates, 2022-23	Budget Estimates, 2023-2024		
(अ) कार्यक्रमचे वर्गीकरण-						
(१) संचालन व प्रशासन	(A) Activity Classification
(२) टेव संलग्न विमा योजना	..	500	350	500	500	(1) Direction & Administration
शासकीय भविष्य निर्वाह निधी						(2) Deposit Link Insurance Sch.
(२२३५ १५८६)						
(३) परिक्षण व दुरुस्ती (२२१६ ०८८६)	34	121	85	127	127	(3) Maintenance and repairs
(४) शासकीय कर्मचाऱ्यांना कर्ज	2500	15200	15200	34600	34600	(4) Loan to Govt. servant
(७६१०)						
एकूण अ स्थूल	2534	15821	19578	35300	35300	Total A Gross
वजा वसुली	Deduct Recoveries
एकूण अ निव्वळ	2534	15821	19578	35300	35300	Total -A- net
(ब) गृहनिर्माण विभाग-सचिवालय सेवा						(B) Hou. Dept. Secr Ser.
(३४५१ ०२३३)						
(०१) वेतन	73956.00	99136.00	94179	109050	109050	(01) Salaries
(०२) अतिकालीन भत्ता	45.00	128.00	102	128	128	(03) Overtime Allowances
(०६) दूरध्वनी विज इत्यादी	69.00	130.00	117	130	130	(06) Telephone, Electricity, and Water Charges
(११) देशांतर्गत प्रवास खर्च	18.00	1258.00	881	1321	1321	(11) Domestic Travel Expenses
(१३) कार्यालयीन खर्च	2209.000	2472.00	2225	2596	2596	(13) Office Expenses
(१७) गृहनिर्माण विभागाचे						(17) Computer Expenses of Hsg. & sepl. asst.
संगणकावरील खर्च	378.00	531.00	372	558	558	(26) Advertising and publicity
(२६) जाहिराती व प्रसिध्दी	..	1000.00	700	1000	1000	(28) Services to Professional
(२८) व्यावसायिक व विशेष सेवा खर्च	..	600.00	500	600	600	(50) Other Exp.
(५०) इतर खर्च	(51) Motor Vehicle
(५१) मोटार वाहने	..	01.00	01	01	01	
एकूण - स्थूल	76675.00	105256.00	99087.00	115384	115384	Total - Gross

तक्ता - दोन TABLE - II

(चार) कर्मचारीविषयक सारांश

(IV) Personnel Summary :

अ. क्र. Sr. No.	पदनाम	वेतन संरचना Pay-structure वेतन स्तर		पदसंख्या No. of Posts २०२०-२१ २०२१-२२ 2020-21 2021-22		Designation
		सातवा	आयोग वेतन मॅट्रीक्स			
राजपत्रित-गट-अ						1. Gazetted (Class-I)
१.	अ.मु.स. (प्रधान सचिव हे पद अ.मु.स. मध्ये श्रेणी उन्नत करण्यात आले आहे.		संवर्ग पद	1		1 Additional Chief Secretary (upgrade this post in A.C.S.)
२.	उप सचिव	S-25	78800-209200	2	2	Dy. Secretary
३.	अवर सचिव	S-23	67700-208700	6	6	Under Secretary
अ- एकूण				9	9	Total-A
राजपत्रित-गट-ब						2. Gazetted (Class-II)
१.	कक्ष अधिकारी	S-17	47600-151100	12	12	Section Officer
		S-20	56100-177500	
ब- एकूण				12	12	Total--B
अराजपत्रित-गट-क						3. Non Gazetted (Class - III)
१.	रोख लेखापाल	S-14	38600-122800	1	1	Cash Accountant
२.	नोंदणी शाखा प्रमुख	S-14	38600-122800	1	1	Head of the Registry
३.	सहाय्यक कक्ष अधिकारी (अराजपत्रित गट ब)	S-14	38600-122800	21	21	Assistant Section Officer (Class-II Non Gazetted)
४.	रोखपाल	S-6	19900-63200	1	1	Cashier
५.	देयक लेखापाल	S-6	19900-63200	4	4	Bill Accountant
६.	गोपनीय लिपिक	S-6	19900-63200	1	1	Confidential Clerk
७.	लिपिक टंकलेखक	S-6	19900-63200	34	34	Clerk-cum-Typist
८.	लघुलेखक (उच्चश्रेणी)	S-15	41800-132300	3	3	Stenographer (Higher Grade)
९.	लघुलेखक (निम्नश्रेणी)	S-14	38600-122800	6	6	Stenographer (Lower Grade)
१०.	लघुटंकलेखक	S-8	25500-81100	6	6	Steno-Typist
११.	वाहन चालक	S-6	19900-63200	2	2	Driver
क- एकूण				80	80	Total-C
अराजपत्रित-गट-ड						4. Non Gazetted (Class- IV)
१.	नाईक	S-3	16600-52400	2	2	Naik
२.	शिपाई	S-1	15000-47600	18	18	Peon
ड- एकूण				20	20	Total--D
एकूण अ+ब+क+ड				121	121	Total A+B+C+D

१५. केंद्रीय स्थावर संपदा (नियमन व विकास) अधिनियम, २०१६

महाराष्ट्र गृहनिर्माण (नियमन व विकास) अधिनियम २०१२ हा निरसित करण्यात आला असून केंद्रीय स्थावर संपदा (विनियम व विकास) अधिनियम २०१६ हा कायदा दि. २६ मार्च, २०१६ रोजी पासून अंमलात आला आहे. सदर अधिनियमातील तरतुदीची राज्यात महाराष्ट्र स्थावर संपदा नियामक प्राधिकरणाची स्थापना करण्यात आली असून महाराष्ट्र स्थावर संपदा अपिलीय न्यायाधिकरणाची स्थापना करण्यात आली आहे.

केंद्रीय स्थावर संपदा (विनियमन व विकास) अधिनियम, २०१६ या अधिनियमातील तरतुदीची खालील नियमांच्या अधिसूचना प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या आहेत --

(अ) असाधारण क्र. ४८ (२१-०४-२०१७) महाराष्ट्र स्थावर संपदा (विनियमन व विकास) (स्थावर संपदा प्रकल्पांची नोंदणी स्थावर संपदा अभिकर्त्याची नोंदणी, व्याजदर आणि संकेतस्थळावर त्याचे प्रकटन) नियम, २०१७.

(ब) असाधारण क्र. ४२ (१७-०४-२०१७) महाराष्ट्र स्थावर संपदा नियामक प्राधिकरण अध्यक्ष सदस्य अधिकारी व इतर कर्मचारी (नियुक्ती व सेवाशर्ती) नियम, २०१७.

(क) असाधारण क्र. ४६ (२०-०४-२०१७) महाराष्ट्र स्थावर संपदा अपील न्यायाधिकरण (अधिकारी व कर्मचारी) (नियुक्ती व सेवाशर्ती) नियम, २०१७.

(ड) असाधारण क्र. ४५ (१९-०४-२०१७) महाराष्ट्र स्थावर संपदा (विनियमन व विकास) (व्याज, शास्ती, नुकसानभरपाई, देय दंड यांची वसुली, तक्रारी व अपील इत्यादीचे नमुने) नियम, २०१७.

(इ) असाधारण क्र. ४३ (१८-०४-२०१७) महाराष्ट्र स्थावर संपदा नियामक प्राधिकरण (वार्षिक लेखा विवरणपत्राचे नमुने व वार्षिक अहवाल) नियम, २०१७.

(फ) असाधारण क्र. २२० (२९ नोव्हेंबर, २०१८) महाराष्ट्र स्थावर संपदा अपील न्यायाधिकरण (अधिकारी व कर्मचारी) (नियुक्ती व सेवाशर्ती) नियम, २०१८

(ज) असाधारण क्र. ३० (२३ जानेवारी, २०१९) महाराष्ट्र स्थावर संपदा अपिल न्यायाधिकरण (सदस्य, अधिकारी व कर्मचारी) (नियुक्ती व सेवाशर्ती) (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१८.

केंद्रीय स्थावर संपदा (विनियमन व विकास) अधिनियम, २०१६ ची राज्यात अंमलबजावणी सुरु असून त्यासाठी महाराष्ट्र स्थावर संपदा नियामक प्राधिकरण व अपिलीय न्यायाधिकरणाची स्थापना करण्यात आली आहे. त्यायोगे ग्राहक व विकासक यांच्यामधील व्यवहार पारदर्शकपणे व कार्यक्षम रितीने होत आहेत. तसेच ग्राहकांच्या हिताची संरक्षण होत असून बांधकाम क्षेत्रातील अनुचित व्यवहारांना आळा बसला आहे.

१६ विकास मंडळनिहाय प्रत्यक्ष खर्च

अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२१-२२ मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेल्या अनिवार्य विकास मंडळनिहाय खर्चाचा तपशिल

Development Boardwise Break up of Non-Plan provisions of Development Expenditure included in Budget Estimates 2021-22 (रुपये हजारत)

अ. प्रधान शीर्ष/गौण शीर्ष/ क्र. उप-शीर्ष योजनेचे नाव	मूळ अर्थसंस्लीत निधी Main Expenditure Budget					एकूण खर्च Grand Total					Name of the Scheme/ Board	
	विकस मंडळ Vidarbha Development Board	विका मंडळ Marathwada Development Board	उर्वरि विका मंडळ Rest of Maharashtra Development Board	अविभाज्य Non- Divisible	एकंदर तरतूद Total Provision	विकस मंडळ Vidarbha Development Board	विका मंडळ Marathwada Development Board	उर्वरि विका मंडळ Rest of Maharashtra Development Board	अविभाज्य Non- Divisible	एकंदर तरतूद Total Provision		
१	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	
मागणी क्रमांक--व्यू १ २०४९, व्याजप्रदाने												Demand No. Q-१
१. महाराष्ट्र गृहनिर्माण मंडळाच्या कर्मचाऱ्यांच्या भविष्यनिर्वाह निधीवरील व्याज (२०४९.०८४२)	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	Interest on Provident Funds for the Staff of the Maharashtra Housing Board (2049 0842)
२. विदर्भ गृहनिर्माण मंडळाच्या कर्मचाऱ्यांच्या अंशदानात्मक भविष्यनिर्वाह निधीवरील व्याज (२०४९.०८५१)	७८५१	७८५१	७८५१	७८५१	७८५१	७८५१	७८५१	७८५१	७८५१	७८५१	७८५१	Interest on Contributory Provident Funds of the Employees of the Vidarbha Housing Board.(2049 0851)
३. महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणाकडून घेतलेल्या ठेवीवरील व्याज (२०४९ १८२२)	२५६२६	२५६२६	२५६२६	२५६२६	२५६२६	२५६२६	२५६२६	२५६२६	२५६२६	२५६२६	२५६२६	Interest on Deposits from Maharashtra Housing and Area Development Authority (2049 1822)
४. मुंबई महानगर प्रवेश विकास प्राधिकरणाकडून घेतलेल्या ठेवीवरील व्याज (२०४९ १८३१)	५३८३२	५३८३२	५३८३२	५३८३२	५३८३२	५३८३२	५३८३२	५३८३२	५३८३२	५३८३२	५३८३२	Interest on Deposits from Mumbai Metropolitan Regional Development Authority (2049 1831)
५. वसुलीच्या रकमांचा तपशील Amount (Compulsory) (2049 2433)	२०४९ २४३३	२०४९ २४३३	२०४९ २४३३	२०४९ २४३३	२०४९ २४३३	२०४९ २४३३	२०४९ २४३३	२०४९ २४३३	२०४९ २४३३	२०४९ २४३३	२०४९ २४३३	Details of Recovery
एकूण व्यू-१, २०४९, व्याजप्रदाने	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	७८३३	Total Demand No. Q-1 2049, Interest Payments Demand No. Q-2,
मागणी क्रमांक--व्यू २ २०७०, इतर प्रशासनिक सेवा												Establishment of Officers of the Competent Authorities under the Mumbai Rent Control Act (20700512) Establishment of Officers of Control Act (20700512)
६. मुंबई भाडे नियंत्रण अधिनियमाखालील सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या आस्थापनेचे कार्यालय (२०७० ०५१२)	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	18856
७. अतिप्रधान वसूली (अनिवार्य) (२०७० ०९९८)	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	१८८५६	18856
एकूण व्यू २, २०७०, इतर प्रशासनिक सेवा	३७७१२	३७७१२	३७७१२	३७७१२	३७७१२	३७७१२	३७७१२	३७७१२	३७७१२	३७७१२	३७७१२	Total Demand No. Q-2 2070, Other Admn. Servicers

अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२१-२२ मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेल्या अनिवार्य विकास मंडळनिहाय खर्चाचा तपशिल-चालू (रुपये हजाराला)
Development Boardwise Break up of Non-Plan provisions of Development Expenditure included in Budget Estimates 2021-22—Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	मागणी क्रमांक--व्यू ३											Demand No. Q-3,
	२२१६-गृहनिर्माण											2216, Housing
८.	परिरक्षण व दुरुस्ती (२२१६ ०८८६)	115	115	34	34	76Maintenance and Repairs (20160886).
९.	महाराष्ट्र झोपडपट्टी सुधारणा अधिनियम १९७१ खाली होणारा न्यायाधिकरणवावरील खर्च (अनिवार्य) (२२१६ ०६७२)	5527	5527	2851	2851	Expenditure on Tribunal under Maharashtra Slum Areas Improvement Act, 1971
१०.	अपिल अधिकारी, (अनिवार्य) (२२१६ ०६८१)	1760	1760	902	902	Compulsory (22160672). Appellate Officer (2216 0681).
११.	अपपर जिल्हाधिकार, (अतिक्रमणे/निष्कासन) मुंबई शहर (दत्तमत) (२२१६ १२८३)	34473	34473	28770	28770	Additional Collector (Encroachments/Demolition) Mumbai City (2216 1283)
१२.	अपपर जिल्हाधिकारी, (अतिक्रमणे/निष्कासन)	110358	110358	84929	84929	Additional Collector (Encroachments/Demolition) Western Suburb (2216 1309)
१३.	पश्चिम उपनगरे (२२१६ १३०९) अपपर जिल्हाधिकारी, (अतिक्रमणे/निष्कासन)	117369	117369	97653	97653	Additional Collector (Encroachments/Demolition) Eastern Suburb (2216 1327)
१४.	पूर्व उपनगरे (२२१६ १३२७) म्हाडाकडील कर्मचाऱ्यांच्या अंशदायी भविष्यनिर्वाह निधीच्या व्यवस्थापनासाठी म्हाडाला आस्थापना खर्चाची प्रतिपूर्ती (२२१६ ०५४५)	545	545	Reimbursement of establish ment charges to MHADA for administration of Contributory Provident Fund of its Employees (2216 0545)
१५.	मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना निधीत जमा करण्याकरिता शासकीय अंशदान म्हणून महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणाला रक्कम देणे (२२१६ ०५९२)	380000	380000	285000	285000	Payment to MHADA as Government Contribution to Bombay Building Repairs and Reconstruction Fund (2216 0592)
१६.	मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना निधीत जमा करण्याकरिता महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणाला उपकराच्या वसुलीची रक्कम देणे (२२१६ ०६२५)	380000	380000	285000	285000	Payment of cess collection to MHADA nor credit to Bombay Building Repairs and Reconstruction Fund. (2216 0625)

अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२०-२१ मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेल्या अनिवार्य विकास मंडळनिहाय खर्चाचा तपशिल-चालू (रुपये हजारत)

Development Boardwise Break up of Non-Plan provisions of Development Expenditure included in Budget Estimates 2020-21—Contd.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
१७. मुंबई इमारत शहरातील जुन्या उपकर- प्राप्त इमारती कोसळून बळी पडलेल्या व्यक्तींच्या म्हाडाने भरलेल्या अपघात विम्याचे हप्त्यांच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती (२२१६ ०६४३)	1	1	Payment to MHADA as Government Contribution to Bombay Building Repairs and Reconstruction Fund (2216 0643)
१८. रिअल इस्टेट नियामक प्राधिकरण (०४)(०३) (२२१६३०८१)	15	15	Real Estate Appellate Authority (04)(03) (22163081)
१९. रिअल इस्टेट नियामक प्राधिकरण (०४)(०४) (२२१६३०९९)	15	15	Real Estate Appellate Authority (04)(04) (22163099)
२०. वसुलीच्या रकमांचा तपशील (अनिवार्य) (२२१६ ३०५२)	Details of Recovery Amount (Compulsory) (2216 3052)
एकूण व्-३, २२१६ गृहनिर्माण मागणी क्रमांक-व्यू ३	1030193	1030178	3646855	3646855	Total - 2216, Housing Demand No. Q-3
२२१७, नगरविकास	6053	6053	6120	..	6120	2217 Urban Department
२१. बृहन्मुंबईकरिता सक्षम प्राधिकारी, (२२१७ ०२७२)	6053	6053	6120	..	6120	Competent Authority for Greater Mumbai (22170272)
एकूण व्-३, २२१७, नगरविकास मागणी क्रमांक-व्यू ३	6053	6053	6120	..	6120	Total - 2217 Urban Department Demand No. Q-3
२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	500	500	2235 Social Security and Welfare
२२. टेव संलान विमा योजनेतून रकमा देणे, (२२३५ १५८६)	500	500	Payment against Deposit Linked Insurance Scheme (2235 1586)
एकूण व्-३, २२३५ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	500	500	Total - 2235 Social Security & Welfare
मागणी क्रमांक-व्यू ४ ३४५१, सचिवालय-आर्थिक सेवा	91404	91404	76675	..	76675	Demand No. Q-4 3451, Secretariat Economic Services
२३. गृहनिर्माण विभाग सचिवालय सेवा (३४५१ ०२३३)	91404	91404	76675	..	76675	Housing Department Secretaria Service (3451 0233)
एकूण व्-४, ३४५१ सचिवालय- आर्थिक सेवा	91404	91404	76675	..	76675	Total - 3451, Secret. Economic Services

अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२०-२१ मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेल्या अनिवार्य विकास मंडळनिहाय खर्चाचा तपशिल-चालू (रुपये हजाराला)
Development Boardwise Break up of Non-Plan provisions of Development Expenditure included in Budget Estimates 2020-21—Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	मागणी क्रमांक--क्यू ६ ७६१०, शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे											Demand No. Q-6, 7610 Loans to Govt. Servants etc.
२४	घरबांधणी अग्रिमे (७६१० ०८३७)	4500	4500	4500	2500	2500	House Building Advances (7610 0837)
२५.	मोटर वाहन खरेदी अग्रिमे (७६१० ०८४६)	500	500	500	Advances of purchase of Motor Conveyance (7610 0846)
२६.	वैयक्तिक संगणक खरेदी अग्रिमे (७६१० १४६९)	200	200	200	Advances for purchase of Personal Computer (7610 1489)
	एकूण- क्यू ६, ७६१०, शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे	7833	148110204	1579410	7833	..	81231	2500	2500	Total-7610 Loans to Govt. Servants etc.

१७ विकास मंडळनिहाय प्रत्यक्ष खर्च

अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२०-२१ मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेल्या अनिवार्य विकास मंडळनिहाय खर्चाचा तपशिल

Development Boardwise Break up of Non-Plan provisions of Development Expenditure included in Budget Estimates 2020-21 (रुपये हजाराल)

अ. क्र.	प्रधान शीर्ष/गौण शीर्ष/ उप-शीर्ष योजनेचे नाव	मूळ अर्थसंस्पीत निधी Main Expenditure Budget					एकूण खर्च Grand Total					Name of the Scheme/ Board
		विकस मंडळ Vidarbha Development Board	विकास मंडळ Marathwada Development Board	उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ Rest of Maharashtra Development Board	अविभाज्य Non- Divisible	एकंदर तरतूद Total Provision	विकस मंडळ Vidarbha Development Board	विकास मंडळ Marathwada Development Board	उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ Rest of Maharashtra Development Board	अविभाज्य Non- Divisible	एकंदर तरतूद Total Provision	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
मागणी क्रमांक व्यू -३												
२२१६, गृहनिर्माण												
१	गृहनिर्माण योजना (पायाभूत सुविधा) (कार्यक्रम) (२२१६ ०८९५)	1000000	1000000	273550	273550	Development of New Chandrapur Township (2216 0895)
२	झोपडपट्टी स्वच्छता कामे (कार्यक्रम) (२२१६ २६२८)	Development of New Chandrapur Township (2216 2628)
३	आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांना घरकुलासाठी अर्थसहाय्य (चंद्रपुर शहराच्या नविन वसाहतीचा विकास (कार्यक्रम) (२२१६ ११०२)	700000	700000	354280.74	354280.74	354280.74	Development of New Chandrapur Township (2216 1102)
४	विडी कामगारांना घरकुलासाठी अर्थसहाय्य राज्य हिस्सा (२२१६ १००२)	1	Subsidy to Beedi Labourer for Hourising State Share (2216 1202)
५	केंद्र शासनाच्या श्रम मंत्रालयाकडून राज्यातील विडी कामगारांना संघटीत करण्यासाठी अनुदान (२२१६ २७१७)	1	Subsidy to Beedi Labourer for Hourising State Share (2216 2717)
६	जेएनएनयुआरएम अंतर्गत योजना राज्य हिस्सा (कार्यक्रम) (२२१६ १४२५)	Provision of Infrastructure Facilities in the Slum Areas State Share (2216 1425)
७	जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय नागरी वनीकरण अभियान-- राज्य हिस्सा (कार्यक्रम) (२२१६ १४३४)	Jawaharlal Nehru National Urban renewal Mission- State Share (2216 1434)

अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२१-२२ मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेल्या अनिवार्य विकास मंडळनिहाय खर्चाचा तपशिल-चालू (रुपये हजाराला)
Development Boardwise Break up of Non-Plan provisions of Development Expenditure included in Budget Estimates 2021-22—Contd.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
८ जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय नागरी वनीकरण अभियान-एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम (२२१६ २५७५)	Jawaharlal Nehru National Urban renewal Mission-State Share (2216 2575)
९ गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम (२२१६ २५७५)	Jawaharlal Nehru National Urban renewal Mission-(2216 2575)
१० सर्वासाठी गृहनिर्माण अंमलबजावणी यंत्रणांना अनुदाने (कार्यक्रम) (२२१६ २९९६)	2569521	2569521	2569521	2569521	2569521	Development of New Chandrapur Township (2216 2996)
११ सर्वासाठी गृहनिर्माण अंमलबजावणी यंत्रणांना अनुदाने (कार्यक्रम) (२२१६ ३००७)	6994997	6994997	6994997	Development of New Chandrapur Township (2216 3007)
१२ अतिप्रदानाची वसूली कार्यक्रम (२२१६ ३०६१)	Development of New Chandrapur Township (2216 3061)
१३ वनीकरण व पर्यावरण विकास कार्यक्रम (२४६ ए ३५४)	2	2	Development of New Chandrapur Township (246A 354)
एकूण- क्यू ३, २२१६,	43694931	43694931	43694931	7288782.74	7288782.74	Total
मागणी क्रमांक क्यू - ४ ३४५१, सचिवालय-आर्थिक सेवा													Demand No. Q-4 3451, Secretariat Financial Services
१४ शासकीय कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण (कार्यक्रम) (३४५१ २९१५)	5	5	Training for Govt. Employees (2216 3061)
१५ गृहनिर्माण विभाग ई-गव्हर्नंस कार्यक्रम (३४५१ २७४६)	45.00	45.00	Development of Housing Chandrapur Township (3451 2746)
एकूण	50.00	50.00	Total
एकूण- गृहनिर्माण विभाग	7121	43694981	43695051	729005974	729005974	Total

